

ՀՊՄՀ-ի, ՀՊՏՀ-ի և ՃՇՀԱՀ-ի կողմից արված հետազոտության տվյալների վերլուծություն

ESPAQ

ՀՊՄՀ-ի, ՀՊՏՀ-ի և

ՃՇՀԱՀ-ի կողմից

արված հետազոտության

տվյալների վերլուծություն

IMPRINT

ESPAQ

ՀՊՄՀ-ի, ՀՊՏՀ-ի և ՃՇՀԱՀ-ի կողմից արված հետազոտության տվյալների վերլուծություն

Brussels, January 2016

Եվրոպական ուսանողական միություն (ԵՈՒՄ, ESU)

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Այս հրատարակությունն արտացոլում է միայն հեղինակների տեսակետները, և Եվրոպական հանձնաժողովը պատասխանատվություն չի կրում դրանում պարունակվող տեղեկատվության և դրա օգտագործման համար:

Փաստաթղթում «Եվրոպական ուսանողական միություն» (ESU) անվանումը օգտագործվում է մատնանշելու համար «Եվրոպայում ազգային ուսանողական միությունները» (ESIB), որոնք շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ են (BE0890.019.936)՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ այս երկու իրավաբանական անձինք էլ միաձուլման գործընթացում են: Նույն կերպ, «ESU»-ն նույնականանում է «ESIB»-ի հետ:

AUTHOR

Irina Vanyan (NUACA), Nerses Gevorgyan (ASUE), Margarit Marukyan (ASUE), Ani Baghdasaryan (ASUE), Armen Grigoryan (ASUE), Maria Petrosyan (ASUE), Kristine Tanajyan (ASPU), Mariam Melkumyan (ASPU), Lilit Sahakyan (ASPU)

CONTRIBUTORS

(NUACA): Hovhannisyan Varazdat, Vanyan Irina, Margaryan Garnik, Sargsyan Tiruhi, Poghosyan Haykaz

LAYOUT

Linus Rowedda

TABLE OF CONTENT

ASPU	3
ASUE	17
NUACA	58

ԸՆՏՐԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Անկետավորման համար կիրառվել է շերտավորված ընտրանք: Այսինքն, հետազոտության գլխավոր համախմբությունը ՀՊՄՀ-ի Ուսանողական գիտական ընկերության ուսանողներն են (200 ուսանող), իսկ ընտրանքային համախմբությունը հաշվարկվել է բանաձևով

$$n = \frac{n k_{\alpha}^2 \sigma^2 N}{\Delta^2 N + k_{\alpha}^2 \sigma^2}, \text{ որտեղ՝}$$

N ը գլխավոր համախմբությունն է,
 n ը՝ ընտրանքային համախմբությունը,
 k_{α} ն՝ վստահեցիկության գործակիցը,
 σ^2 ին՝ միջին քառակուսային շեղումը,
 Δ ընտրանքի սահմային սխալը

Ընդունելով $N = 200$ ուսանող, վստահության միջակայքը՝ ± 10 , ընտրանքի սահմանային սխալը՝ 10% և վստահեցիկությունը 90% հավանականությամբ՝ ընտրանքային համախմբությունը ստացվում է 51:

Գլխավոր համախմբության շերտերը ՀՊՄՀ-ի ֆակուլտետներն են: Հարկ է նշել, որ յուրաքանչյուր ֆակուլտետի ընտրանքային համախմբությունը հաշվարկվել է ելնելով ուսանողների թվից, այսինքն ընդհանուր առմամբ շերտերում կատարվել է ոչ համաչափ ընտրանք:

Ընտրանքային համախմբությունը տոկոսային հարաբերություններով բաշխվել է բոլոր ֆակուլտետների, մեջ՝ յուրաքանչյուր ֆակուլտետի Ուսանողական գիտական ընկերության ուսանողների թվին համապատասխան:

Վերջնական ընտրանքը կազմելիս հաշվի է առնվել նաև հնարավոր խոտանների համար նախատեսված հարցաթերթերի քանակը: Հիմնական ընտրանքը ավելացվել է 1% -ով՝ հնարավոր խոտան հարցաթերթերի և հարցաթերթերում առկա հնարավոր բացթողումների արդյունքում սխալի տոկոսը նվազեցնելու համար: Այսպիսով՝ վերջնական ընտրանքը՝ 52 է:

Խորին հարցազրույց և ֆոկլուս-խումբ մեթոդների կիրառումն անհրաժեշտ է իրականացնել որոշակի չափանիշների հիման վրա:

Խորին հարցազրույցի մասնակիցներին ընտրելու համար առաջ են քաշվել այնպիսի ցուցանիշներ, ինչպիսիք են՝

- ❖ ոլորտի կոմպետենտությունը,
- ❖ մասնագիտական համապատասխանությունը հիմնախնդրին,
- ❖ մասնագետի փորձառությունը,
- ❖ մասնագիտական գործունեության ոլորտը:

Խորին հարցազրույցի համար ընտրվել են վերոնշյալ չափանիշներին համապատասխանող ինֆորմանտներ, այսինքն՝ կրթության բարեփոխումների և որակի վարչության աշխատակիցներ, ֆակուլտետների որակի ապահովման պատասխանատուներ, ինչը թույլ է տալիս ապահովել տեղեկատվության համակողմանիությունը:

Խորին հարցազրույցը դադարեցվել է այն ժամանակ, երբ տեղեկատվությունը սկսել է կրկնվել և առաջադրված ենթախնդիրների վերաբերյալ ստացվել է համընդգրկուն ինֆորմացիա:

- ❖ Ֆոկլուս-խմբերը ներառել են ներկայացուցիչներ ներքոհիշյալ կատեգորիաներից՝
- ❖ Ուսանողական գիտական ընկերության 18–26 տարեկան ուսանողներ,
- ❖ Կրթության բարեփոխումների և որակի վարչության աշխատակիցներ,
- ❖ ֆակուլտետների որակի ապահովման պատասխանատուներ:

Ֆոկլուս խմբային քննարկումներին մասնակցել են 8 մարդ : Որակական հետազոտությունը չունի ներկայացուցչականության խնդիր, և ընտրանքն իրականացվում է՝ հիմնվելով որոշակի չափանիշների վրա, այսինքն՝ ընտրանքը ոչ թե պատահական է, այլ նպատակային:

Աղյուսակ 1 Որակի ապահովման գործընթացում և չափանիշների կիրառման ոլորտում Ձեր փորձառությունը

Որակի ապահովման գործընթացում և չափանիշների կիրառման ոլորտում Ձեր փորձառությունը						Ընդամենը
	բացակայում է	քիչ փորձառու	ունի որոշ փորձառություն	լավ փորձառու է		
Տարիքը	19	0.0%	7.8%	5.9%	9.8%	23.5%
	20	5.9%	0.0%	0.0%	0.0%	5.9%
	21	0.0%	5.9%	5.9%	5.9%	17.6%
	22	0.0%	5.9%	21.6%	0.0%	27.5%
	23	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	24	0.0%	0.0%	9.8%	0.0%	9.8%
	25	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	26	0.0%	0.0%	3.9%	0.0%	3.9%
Ընդամենը		5.9%	19.6%	58.8%	15.7%	100.0%

Աղյուսակ 2 Ստորև թվարկված գործողություններից որո՞նք կլինեն ավելի արդյունավետ ուսանողակենտրոն ՈԱ համակարգ ներդնելու համար

Ներգրավել ուսանողներին ինստիտուցիոնալ որոշումների կայացման գործընթացում (օրինակ՝ երբ և ինչպես հիմնադրել ուսումնական ծրագրի որակի ապահովման համակարգը, իրականացնել դրան հետևող գործողությունները և այլն)					Ընդամենը
	Քիչ օգտակար	Օգտակար	Շատ օգտակար		
Տարիքը	19	9.8%	13.7%	0.0%	23.5%
	20	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	21	5.9%	5.9%	5.9%	17.6%
	22	0.0%	23.5%	3.9%	27.5%
	23	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	24	0.0%	9.8%	0.0%	9.8%
	25	0.0%	0.0%	5.9%	5.9%
	26	0.0%	3.9%	0.0%	3.9%
Ընդամենը		15.7%	68.6%	15.7%	100.0%

Աղյուսակ 3 (աղյուսակ 3)

ստեղծել ակադեմիական կազմը և ուսանողներին կապակցող հանձնաժողովներ						Ընդամենը
Տարիքը		Ոչ օգտակար	քիչ օգտակար	օգտակար	շատ օգտակար	
	19	0.0%	0.0%	19.6%	3.9%	23.5%
	20	5.9%	0.0%	0.0%	0.0%	5.9%
	21	0.0%	5.9%	11.8%	0.0%	17.6%
	22	0.0%	0.0%	17.6%	9.8%	27.5%
	23	0.0%	5.9%	0.0%	0.0%	5.9%
	24	0.0%	0.0%	9.8%	0.0%	9.8%
	25	0.0%	0.0%	0.0%	5.9%	5.9%
	26	0.0%	0.0%	3.9%	0.0%	3.9%
Ընդամենը		5.9%	11.8%	62.7%	19.6%	100.0%

Աղյուսակ 4

ներգրավել ուսանողներին որպես մասնակիցներ՝ մինչև որևէ արտաքին որակի ապահովման գործընթացի սկսելը (օրինակ՝ ինքնավերլուծության հաշվետվության մշակելու գործընթացում)					Ընդամենը
Տարիքը		քիչ օգտակար	օգտակար	շատ օգտակար	
	19	0.0%	17.6%	5.9%	23.5%
	20	0.0%	0.0%	5.9%	5.9%
	21	5.9%	5.9%	5.9%	17.6%
	22	5.9%	17.6%	3.9%	27.5%
	23	5.9%	0.0%	0.0%	5.9%
	24	3.9%	0.0%	5.9%	9.8%
	25	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	26	0.0%	0.0%	3.9%	3.9%
Ընդամենը		21.6%	47.1%	31.4%	100.0%

Աղյուսակ 5

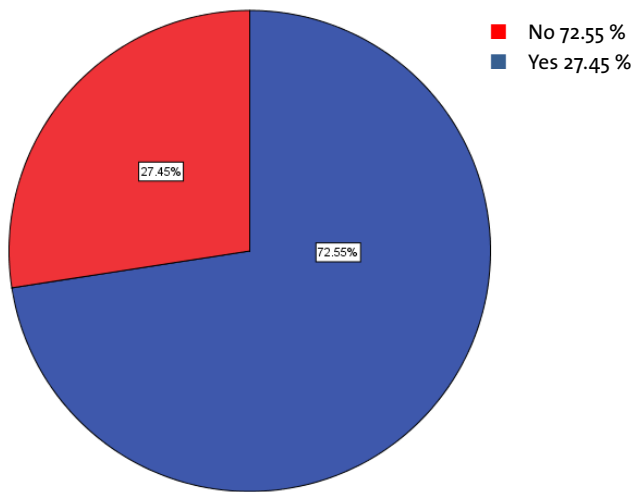
վատահել ուսանողին ակտիվ գործունեություն արտաքին որակի ապահովման այցի (աուդիտի) ժամանակ						Ընդամենը
	Ոչ օգտակար	Քիչ օգտակար	օգտակար	շատ օգտակար		
Տարիքը	19	3.9%	0.0%	15.7%	3.9%	23.5%
	20	0.0%	5.9%	0.0%	0.0%	5.9%
	21	0.0%	5.9%	5.9%	5.9%	17.6%
	22	0.0%	5.9%	21.6%	0.0%	27.5%
	23	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	24	0.0%	0.0%	9.8%	0.0%	9.8%
	25	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	26	0.0%	0.0%	3.9%	0.0%	3.9%
Ընդամենը		3.9%	17.6%	68.6%	9.8%	100.0%

Աղյուսակ 6

հավաքագրել ուսանողներին ՈԱ գործակալությունների կողմից արտաքին գնահատման հանձնաժողովներում գործելու նպատակով (օրինակ, ուսանողին ներգրավում աուդիտի թիմում որպես անդամ)						Ընդամենը
	Ոչ օգտակար	Քիչ օգտակար	օգտակար	շատ օգտակար		
Տարիքը	19	3.9%	0.0%	13.7%	5.9%	23.5%
	20	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	21	0.0%	5.9%	5.9%	5.9%	17.6%
	22	0.0%	5.9%	11.8%	9.8%	27.5%
	23	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	24	0.0%	0.0%	5.9%	3.9%	9.8%
	25	0.0%	0.0%	5.9%	0.0%	5.9%
	26	0.0%	0.0%	3.9%	0.0%	3.9%
Ընդամենը		3.9%	11.8%	58.8%	25.5%	100.0%

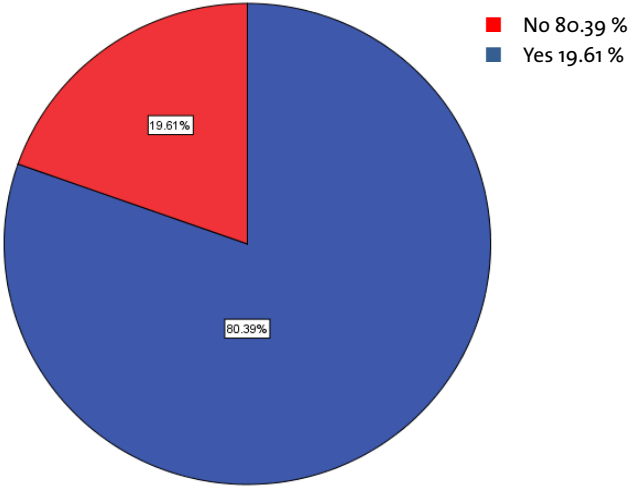
Այն հարցին, թե երբևէ հանարվորություն ունեցել եք գնահատելու ուսումնական ծրագրերի որակը, հարցված ուսանողների ճնշող մեծամասնությունը 72.55% բացասական պատասխան է տվել և միայն 27.45% դրական է պատասխանել: Դրական փորձառությունը արտահայտվել է չորս հիմնական ասպեկտներով, որոնցից գերակշռող մասը (33.3%-ը) չնչին տարբերությամբ գնահատել է կապը ուսումնական ծրագրի նպատակների և ընթացիք դասընթացների նպատակների միջև (գծ. ա և աղյուսակ 7):

Նկ 1

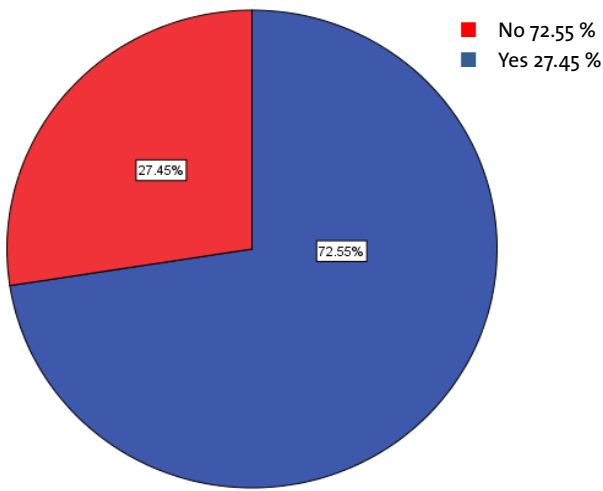
Աղյուսակ 7 Եթե այո, ապա ընտրեք գնահատման ենթարկված գործոնները (առավելագույնս 3 գործոն)

Ընտրեք գնահատման ենթարկված գործոնները				Ընդամենը
դասերի պարբերությունը (ճշտությունը)	դասախոսների ճշտապահությունը ժամանակի առումով	կապը ուսումնական ծրագրի նպատակների և ընթացիք դասընթացների նպատակների միջև	վարչական գրասենյակների հետ հարաբերությունը	
Ընդամենը	23.3%	22.2%	33.3%	21.1%
				100.0%

Աղյուսակ 8 Եթե այո, ապա ընտրեք գնահատման ենթարկված գործոնները (առավելագույնա 3 գործոն)

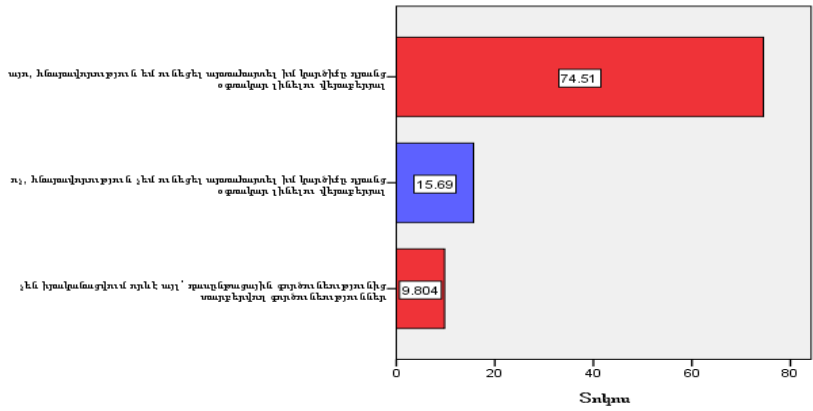
Ընտրեք գնահատման ենթարկված գործոնները					
	դասախոսի կողմից առաջարկված ռեսուրսների/ ուսումնական նյութերի օգտակարությունը	դասավանդման մեթոդները (դասախոսություն, գործնական, խմբային աշխատանք և այլն)	գիտելիքների գնահատման մեթոդները	դասախոսների հասանելիությունը	Ընդամենը
Ընդամենը	26.9%	31.2%	23.7%	18.3%	100.0%

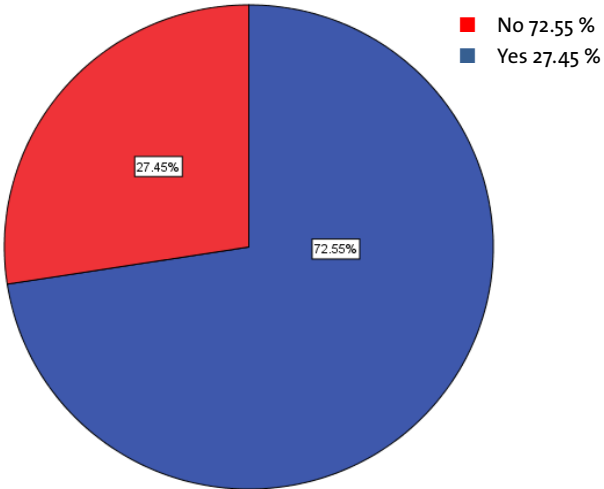
Աղյուսակ 9 Եթե այո, ապա ընտրեք մեթոդները

Ընտրեք մեթոդները				
	հարցաթերթիկի լրացում դասընթացի ավարտից հետո	հանդիպում դասախոսի հետ դասընթացից դուրս	էլեկտրոնային նամակի միջոցով	Ընդամենը
Ընդամենը	27.5%	33.3%	39.1%	100.0%

Նկ 4

Նկ 5

Աղյուսակ 10 Եթե այո, ապա նշվածներից, որ վայրերն եք գնահատել (առավելագույնը 3 պատասխան)

Նշվածներից, որ վայրերը եք գնահատել				Ընդամենը
գրադարանները	լաբորատորիաները	վայրեր, որտեղ տեղի են ունենում դասախոսների և ուսանողների միջև փոխազդեցությունները	վայրեր, որտեղ տեղի են ունենում ուսանողների միջև փոխազդեցությունները	
Ընդամենը	32.6%	22.1%	31.4%	14.0%
				100.0%

Աղյուսակ 11 ՈԱ ներքին գործընթացում ներգրավված ուսանողներին հաճախ առաջարկվում է լրացնել հարցաթերթիկ յուրաքանչյուր ուսումնական ծրագրի ավարտից հետո: Ո՞ր տարրերակն է ավելի նախընտրելի Ձեզ համար

Ո՞ր տարրերակն է ավելի նախընտրելի Ձեզ համար				Ընդամենը
	գործել որպես տեղեկություն տրամադրող պատրաստի հարցաթերթիկի վերաբերյալ կարծիքի արտահայտմամբ	ավելի ակտիվ ներգրավվել և քննարկել հարցաթերթիկի ձևավորումը՝ ակադեմիական կազմի հետ սերտորեն համագործակցելով	հանդես գալ որպես փորձագետ և ձևավորել հարցաթերթիկի Ձեր անձնական տարրերակը	
Տարիքը	19	0.0%	19.6%	3.9%
	20	0.0%	5.9%	0.0%
	21	0.0%	11.8%	5.9%
	22	5.9%	15.7%	5.9%
	23	0.0%	5.9%	0.0%
	24	0.0%	9.8%	0.0%
	25	5.9%	0.0%	0.0%
	26	0.0%	3.9%	0.0%
Ընդամենը		11.8%	72.5%	15.7%
				100.0%

Աղյուսակ 12 Ի՞նչ դեր կհատկացնեիք ուսանողին որոշում կայացնող ՈԱ փորձագետների հանձնաժողովում ընդգրկվելու դեպքում

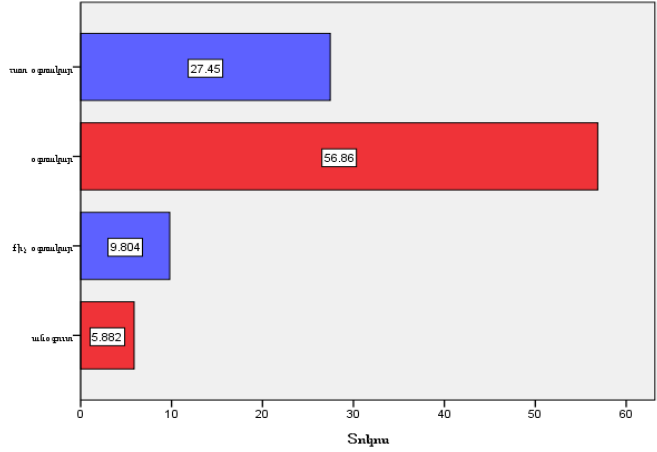
Ի՞նչ դեր կհատկացնեիք ուսանողին որոշում կայացնող ՈԱ փորձագետների հանձնաժողովում ընդգրկվելու դեպքում							Ընդամենը
		(դասվճանատուական խնայող փողով՝ նմանակ բնով՝ ինքնուրույն է նախել)	(մեկականի վերջնական է լուսնիդրոսի) տեղեկությունները դասվճանատուական խնայող փողով	(նյութականատուականի դրամական փողով՝ նմանակ բնով՝ ինքնուրույն է նախել)	(նյութականատուականի դրամական փողով՝ նմանակ բնով՝ ինքնուրույն է նախել)	(նյութականատուականի դրամական փողով՝ նմանակ բնով՝ ինքնուրույն է նախել)	
Սեռը	արական	5.9%	7.8%	5.9%	5.9%	0.0%	25.5%
	իգական	5.9%	31.4%	21.6%	9.8%	5.9%	74.5%
Ընդամենը		11.8%	39.2%	27.5%	15.7%	5.9%	100.0%

Աղյուսակ 13 Արդյո՞ք կարծում եք, որ ուսանողները պետք է վերապատրաստվեն համապատասխան հմտություններ ձեռք բերելու նպատակով, որպեսզի կարողանան փորձագետների հանձնաժողովի կազմում մասնակցել որակի ձևավորման, պլանավորման և գնահատման գործընթացներին

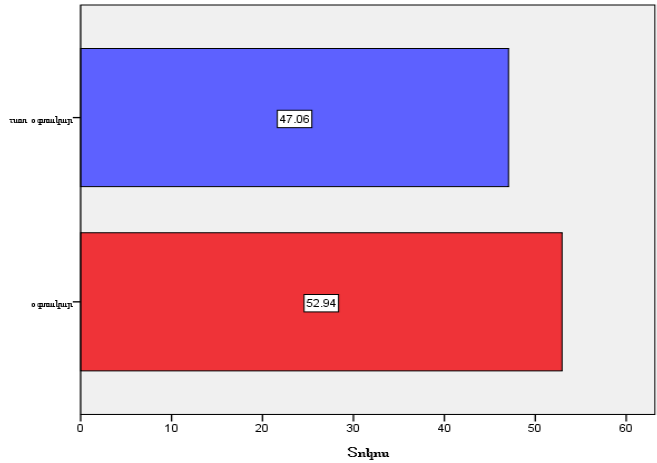
Արդյո՞ք կարծում եք, որ ուսանողները պետք է վերապատրաստվեն համապատասխան հմտություններ ձեռք բերելու նպատակով, որպեսզի կարողանան փորձագետների հանձնաժողովի կազմում մասնակցել որակի ձևավորման, պլանավորման և գնահատման գործընթացներին:				Ընդամենը
		այո	ոչ	
Սեռը	արական	25.5%	0.0%	25.5%
	իգական	68.6%	5.9%	74.5%
Ընդամենը		94.1%	5.9%	100.0%

Նկ 6

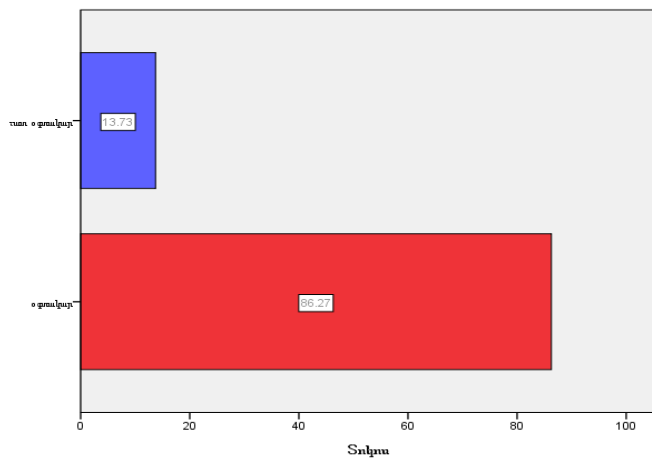
Legislation/standards of relevance to the QA process

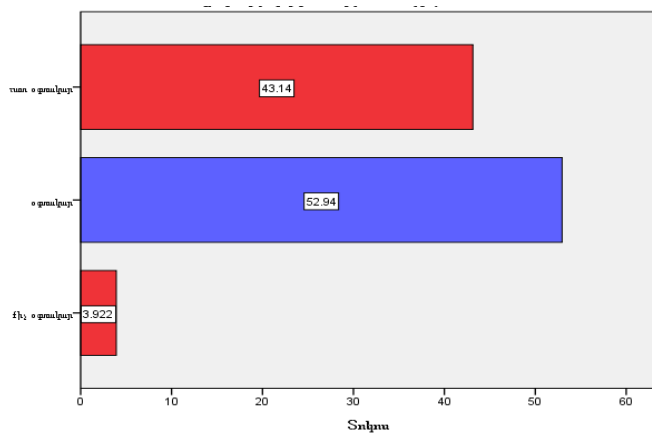
Նկ 7

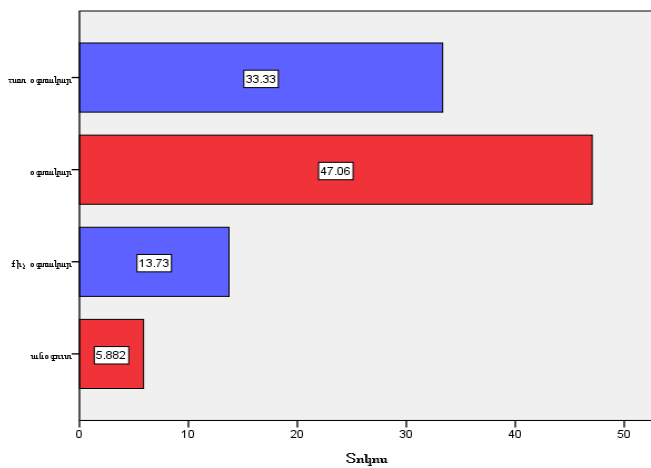

Նկ 8

Նկ 9

ASUE

SURVEY

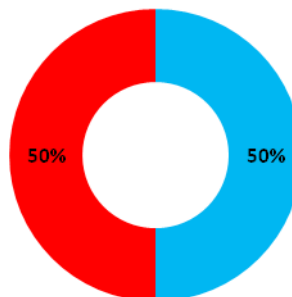
Փաստաթուղթ: Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան (ՀՊՏՀ):

Հարցվողների նկարագիրն ըստ ուսումնառության տարվա, աշխատանքի բնույթի և որակի ապահովման գործընթացներում մասնակցության փորձառության աստիճանի:

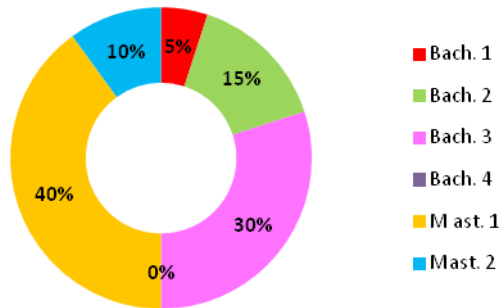
Ֆոկուս խմբի հարցումն իրականացվել է Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի ուսանողների և աշխատակիցների շրջանակներում: Ընտրանքում ներառվել են 30 հարցվող՝ 20 ուսանող (10 բակալավրիատի, 10 մագիստրատուրայի) և 10 աշխատակից (5 ադմինիստրատիվ, 5 ակադեմիական համակազմից): Հարցվողների 80%-ը եղել են իգական, 20%-ը՝ արական սեռի ներկայացուցիչներ: Հարցվող ուսանողների միջին տարիքը կազմել է 22, իսկ անձնակազմի ներկայացուցիչներինը՝ 33 տարեկան: Հարցվող ուսանողների հիմնական մասը (70%-ը) եղել են բակալավրիական կրթական ծրագրերի 3-րդ տարվա և մագիստրոսական կրթական ծրագրերի 1-ին տարվա ուսանողներ:

Graph 11 Staff position

■ Administrative ■ Academic

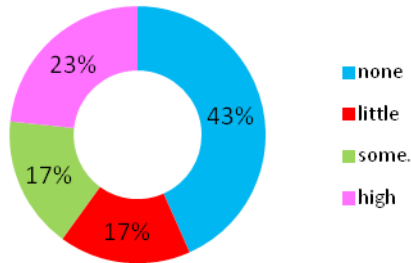

Graph 12 Course of study: enrollment year

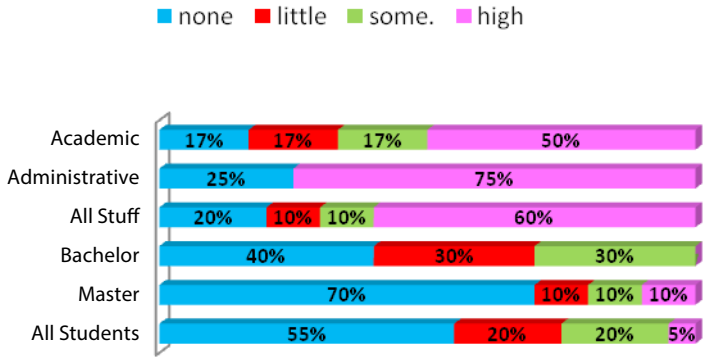

Հարցվողների հիմնական մասը (60%-ը) որակի ապահովման (հետազայսու ՈԱ) գործընթացներում փորձառություն չեն ունեցել (43%-ը) կամ ունեցել են սահմանափակ փորձառություն (17%-ը):

Graph 13 Experience in quality assurance processes and standards

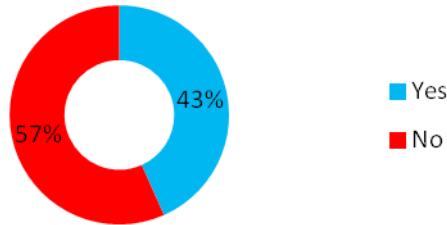
Graph 14 Experience in quality assurance processes and standards

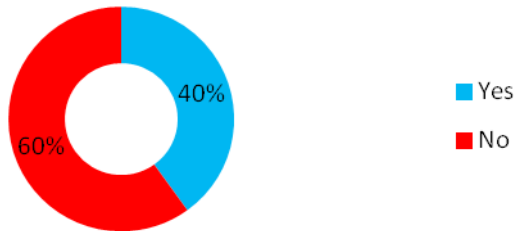
Սակայն, ինչպես երևում է, այս ցուցանիշը ուսանողների և ՀՊՏՀ անձնակազմի մոտ տարբեր ձևով է դրսևորվել: Հարցված անձնակազմի ներկայացուցիչների 70%-ը ունեցել է ՈԱ ապահովման գործընթացի բարձր (60%-ը) և բավարար (10%-ը) փորձառություն: Իսկ ուսանողների 75%-ը, հակառակը, կամ ՈԱ ապահովման գործընթացի փորձառություն ընդհանրապես չի ունեցել (55%-ը), կամ ունեցել է փոքր փորձառություն (20%-ը): Պետք է նշել նաև, որ բարձր (5%) և բավարար (20%) փորձառություն ունեցող ուսանողների կշիռն էլ մեծ չէր լինի, եթե ՀՊՏՀ Որակի ապահովման բաժնի նախաձեռնությամբ և ղեկավարության որոշմամբ որոշակի թվով ուսանողներ չներառվեին ՀՊՏՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության աշխատանքներում:

ՈԱ ապահովման գործընթացներում ուսանողների և անձնակազմի փորձառության աստիճանի նման էական տարբերությունը վկայում է, որ ՀՊՏՀ-ում ՈԱ ապահովման գործընթացը բնույթով ուսանողակենտրոն չի, ինչի պատճառով ուսանողները հիմնականում զրկված են որևէ ձեաշափով ՈԱ ապահովման գործընթացներին մասնակցելու հնարավորությունից: Իսկ որոշակի փորձառությունն էլ հիմնականում կապված է ուսանողների ակտիվության հետ: Մասնավորապես, ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին անդամակցության կամ ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձառության հետ:

Graph 15 Experience as students representative

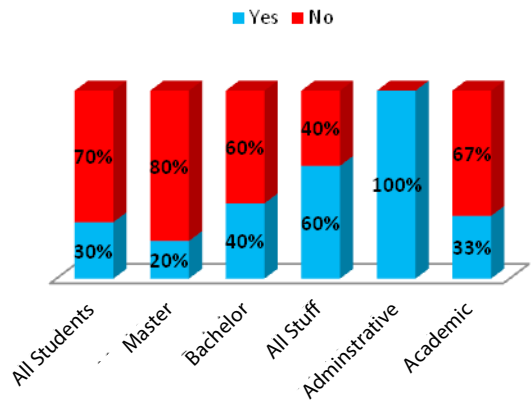

Graph 16 Experience as member of student associations

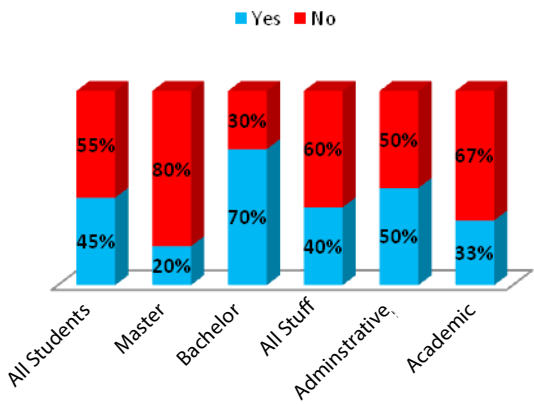

Ինչպես երևում է բոլոր հարցվողների հիմնական մասը (60%)-ը չի անդամակցել ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին և չի ունեցել ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձառություն (57%)-ը: Սակայն ՀՊՏՀ անձնակազմի և, հատկապես, ուսանողների այն մասը, ովքեր նշել են, որ ունեն ՈԱ ապահովման գործընթացի որևէ փորձառություն (թիչ, բավարար կամ լավ) հանդիսացել են կամ ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին ներկայացուցիչներ, կամ ունեցել են ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձառություն (անձնակազմի ներկայացուցիչները՝ ուսանողական տարիներին):

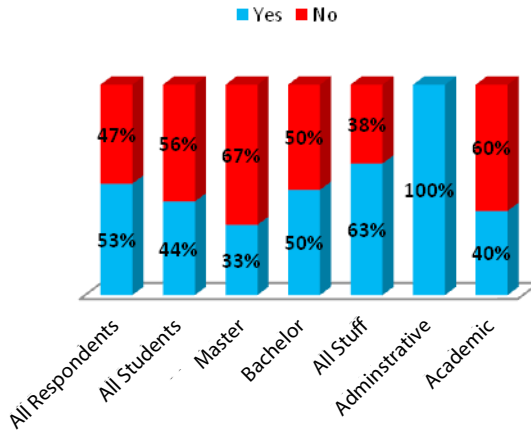
Graph 17 All Respondents

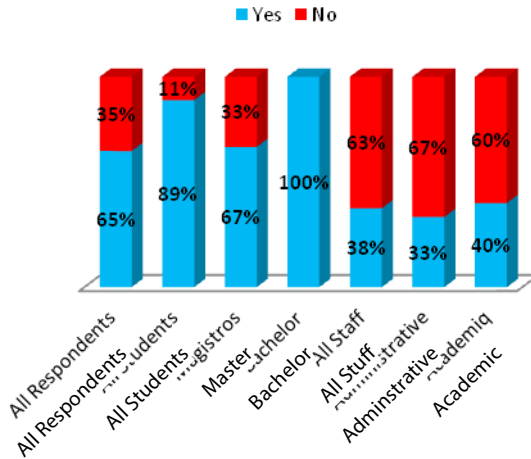
Graph 18 All Respondents

Graph 19 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance and standards

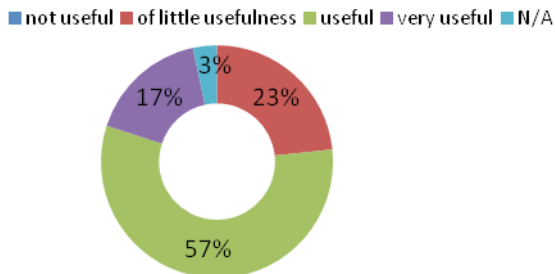
Graph 20 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance processes and standards

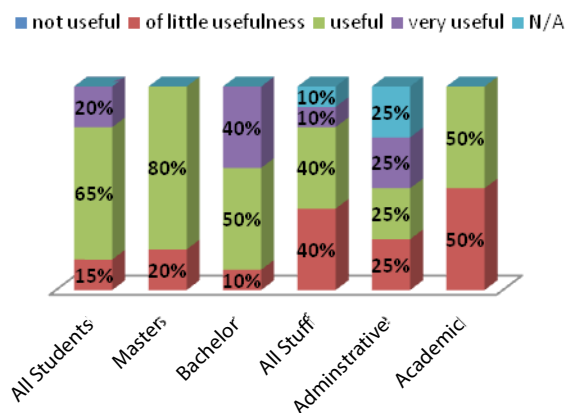
Ինչպես երևում է, եթե հարցվող բոլոր ուսանողների (տարբեր կրթական ծրագրերով) միայն 30%-ն է նշել որ անդամակցում է ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին, ապա ՈԱ գործընթացներին մասնակցության որևէ փորձառություն ունեցող ուսանողների արդեն 44%-ն է անդամակցել ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին: Նույն կերպ եթե հարցվող ուսանողների 45%-ն է նշել որ ունի ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձ, ապա ՈԱ գործընթացներին մասնակցության որևէ փորձառություն ունեցող ուսանողների արդեն 89%-ն է նշել, որ ունի ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձ: Ակնհայտ է, որ հատկապես ուսանողների շահերը ներկայացնելու փորձ ունեցող ուսանողների թվում ՈԱ գործընթացներին որևէ կերպ մասնակցության փորձառությունն անհամեմատ մեծ է բոլոր հարցված ուսանողների միջին վիճակագրական ցուցանիշից (որում վերջինների պատասխանները նույնպես ներառված են եղել): Սա ցույց է տալիս, որ ուսանողակենտրոն ՈԱ համակարգ ձևավորելու տեսանկյունից ՀԳՏՀ-ում առկա է ՈԱ գործընթացներում ուսանողների ներգրավվածության աստիճանի բարձրացման անհրաժեշտություն, ինչպես նաև վերջինների հնարավորությունների չօգտագործված մեծ պոտանցիալ:

Ուսանողակենտրոն ՈԱ համակարգ ներդնելու առումով առավել արդյունավետ համարվող գործոնների վերլուծությունը ցույց տվեց, որ հարցվողներն իրենց առաջարկված 5 տարբերակներից առավել կարևորել են ակադեմիական կազմը և ուսանողներին միավորող հանձնաժողովների ձևավորումը (77%-ը), ինչպես նաև մինչ որևէ արտաքին ՈԱ ապահովման գործընթաց սկսելը ուսանողներին որպես մասնակիցների ներգրավումը (90%-ը): Նշանակալիության տեսանկյունից առավել անօգուտը կամ քիչ օգտակարը համարվել է արտաքին ՈԱ ապահովման այցի ընթացքում ուսանողներին ակտիվ գործունեության վստահումը (միասին 53.4%):

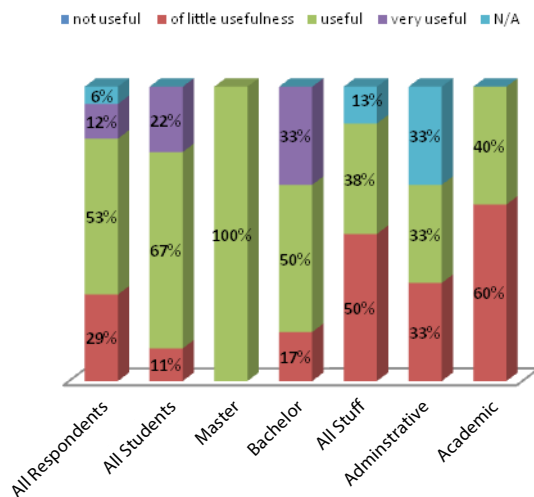
Graph 21 Making students participate in institutional decision-making processes

Graph 22 All Respondents

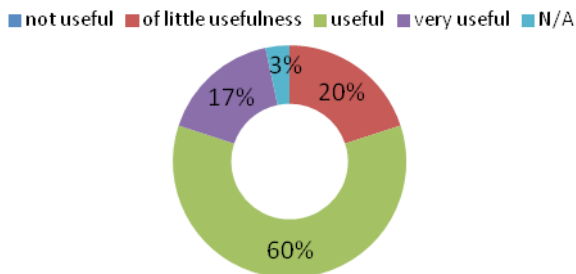
Graph 23 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance processes and standards

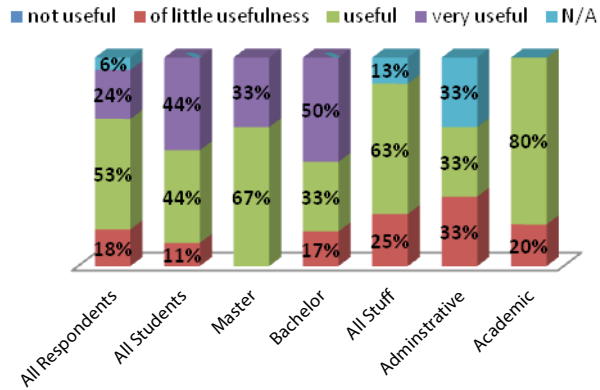
ՈԱ գործընթացներում փորձառութիւնն ունեցող և չունեցող ղեկավարներին մոտեցումների ընդհանրացումից պարզ դարձավ, որ ուսանողներին ինստիտուցիոնալ որոշումների կայացման գործընթացում ներգրավումն առավել կարևորվում է ուսանողների և ոչ թե բուհի անձնակազմի կողմից: Այսպես, եթե ինստիտուցիոնալ որոշումներում ուսանողների ներգրավումն իբրև օգտակար կամ շատ օգտակար համարում են ուսանողների 85%-ը, ապա անձնակազմի 50%-ը: Ընդ որում ՈԱ փորձ ունեցող անձնակազմի 50%-ը գտնում, որ ՈԱ գործընթացներում ուսանողների ներգրավումը քիչ օգտակար է, այս մոտեցումը իբրև շատ օգտակար ոչ մեկը չի դիտարկել, իսկ օգտակար համարել են արդեն 38%-ը:

Նման արդյունքը նույնպես փաստում է, որ ՈԱ գործընթացը բնույթով ուսանողակենտրոն չէ և առկա է դրանում անձնակազմի (և հատկապես ՈԱ գործընթացներում ներգրավված անձնակազմի) և ուսանողների մոտեցումների մերձեցման անհրաժեշտութիւն:

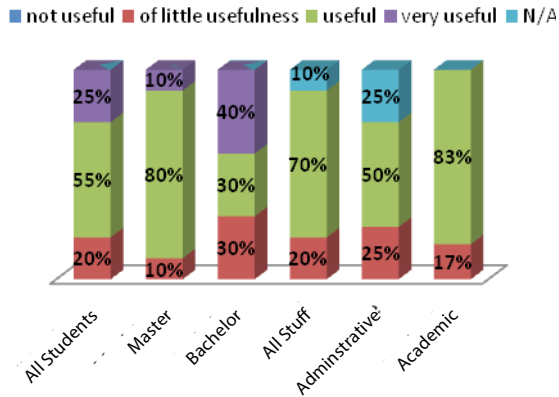
Graph 24 Creating academic staff-student liaison committees

Graph 25 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance processes and standards

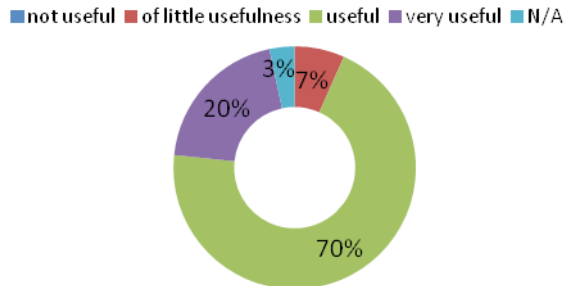
Graph 26 All Respondents

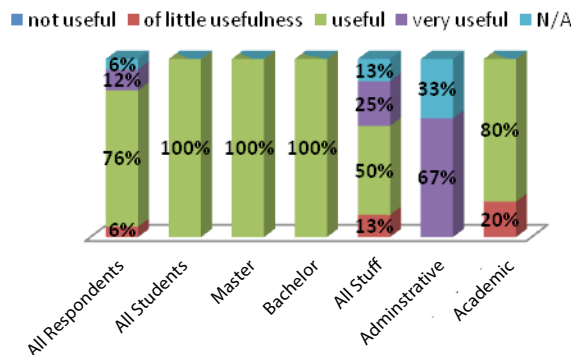
Նույն խնդրին է առկա նաև ակադեմիական կազմը և ուսանողներին կապակցող հանձնաժողովների ձևավորմանն առնչվող հարցի առնչությամբ: Ինչպես երևում է բոլոր հարցվողների 60%-ն այս մոտեցումը համարել են օգտակար, իսկ 17%-ը՝ շատ օգտակար: Սակայն, եթե հարցվող ուսանողների 88%-ն այս մոտեցումը համարել են որպես օգտակար կամ շատ օգտակար (երկու դեպքում էլ 44-ական տոկոսը), ապա անձնակազմի միայն 63%-ն է այս մոտեցումը համարել օգտակար: Ընդ որում անձնակազմի անդամներից ոչ մեկն այս մոտեցումը շատ

օգտակար չի համարել: Հակառակը, նրանք ուսանողներից կրկնակի անգամ ավելի շատ են այս մոտեցումը համարել որպես քիչ օգտակար (25%-ը՝ ուսանողների 11%-ի դիմաց): Սակայն արդեն ՈԱ գործընթացներում որոշակի փորձառություն ունեցող անձնակազմի և ուսանողների մոտեցումներն իրար ավելի մոտ են: Թեև այս դեպքում էլ անձնակազմի անդամներից ոչ մեկը այս մոտեցումը շատ օգտակար չի համարել, սակայն և ուսանողները և անձնակազմը հավասար չափով (երկուսում էլ 20%) են այս մոտեցումը համարել քիչ օգտակար: Մյուս կողմից, ՈԱ փորձառություն ունեցող անձնակազմը փորձառություն չունեցողների համեմատ ավելի է կարևորել այս խնդիրը:

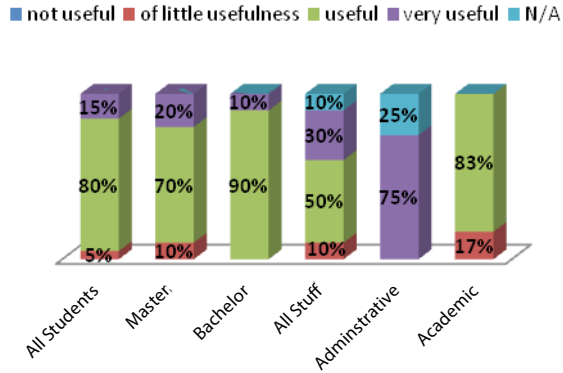
Graph 27 Include students as reviewers before any external quality assurance visit

Graph 28 Respondents who have some, little or high experience on quality assurance processes and standards

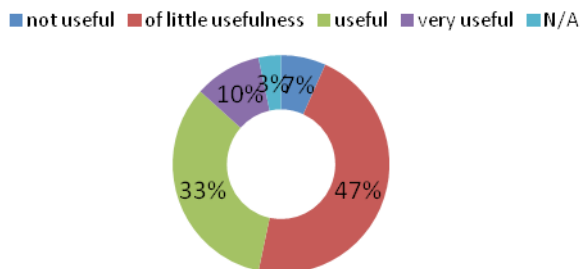

Graph 29 All Respondents

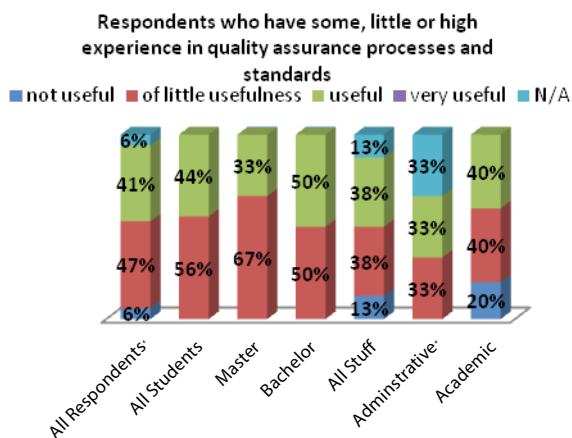

Հարցվող ուսանողները, կախված կարգավիճակից (ուսանող, բուհի անձնակազմի ներկայացուցիչ) և ՈԱ գործընթացներում փորձառությունից տարակարծիք են եղել նաև մինչ որևէ արտաքին ՈԱ ապահովման գործընթաց սկսելը ուսանողներին որպես մասնակիցների ներգրավելու օգտակարության գնահատականներում: Ուսանողները, անկախ ՈԱ գործընթացներում փորձառությունից, գրեթե միակարծիք են եղել, որ իրենց՝ մինչ որևէ արտաքին ՈԱ ապահովման գործընթաց սկսելը, որպես մասնակիցների ներգրավումը օգտակար կամ շատ օգտակար է (միասին 95%-ը և փորձառություն ունեցողների 88%-ը): Նրանք գրեթե հավասար պատասխան են տվել նաև այս մոտեցման քիչ օգտակարության առումով (բոլորի 5%-ը և փորձառություն ունեցողների 6%-ը): Անձնակազմի ավելի քիչ մասն է այս մոտեցումը օգտակար կամ շատ օգտակար համարել (բոլորի 80%-ը և փորձառություն ունեցողների 75%-ը): Սակայն Նշյալ մոտեցումը «քիչ օգտակար» և «շատ օգտակար» համարելու տեսանկյունից անձնակազմի պատասխանները կրկնակի անգամ բարձր կշիռ ունեն ուսանողների պատասխաններից: Ի համեմատ ուսանողների, կախված ՈԱ փորձառության առկայությունից, անձնակազմի 25–30%-ն այս մոտեցումը շատ օգտակար է համարում (ուսանողների պարագայում 12–15%): Ընդ որում վարչական աշխատողների 67%-ն է այս մոտեցումը շատ օգտակար համարել: Նույն կերպ անձնակազմի 10–13%-ն այս մոտեցումը քիչ օգտակար է համարում՝ ուսանողների 5%-ի դիմաց:

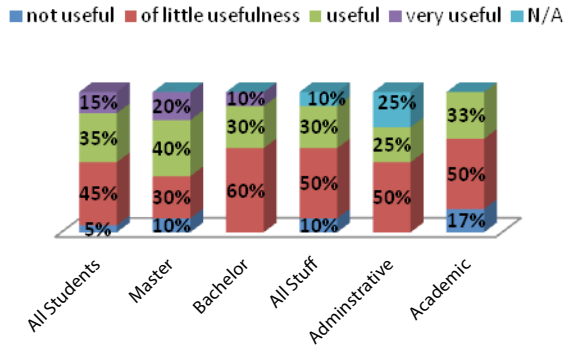
Graph 30 Let students take active part in external quality assurance visit

Graph 31 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance and standards

Graph 32 All Respondents

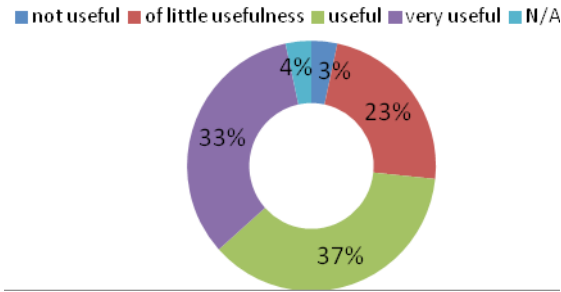

Հարցված ուսանողների և անձնակազմի պատասխաններն իրար առավել մոտ են դասավորվել երկուստեք ավելի քիչ կարևորված «արտաքին ՈԱ ապահովման այցի ընթացքում ուսանողներին ակտիվ գործունեության վստահելու», մոտեցումն օգտակար և քիչ օգտակար դիտարկելու առնչությամբ: Հարցվող բոլոր ուսանողների 45%-ը (ՈԱ փորձառուների 47%-ը) և անձնակազմի 50%-ը (ՈԱ փորձառուների 38%-ը) այս մոտեցումը համարել են քիչ օգտակար: Նույն կերպ հարցվող բոլոր ուսանողների 35%-ը (ՈԱ փորձառուների 41%-ը) և անձնակազմի 30%-ը (ՈԱ փորձառուների 38%-ը) այս մոտեցումը համարել են օգտակար:

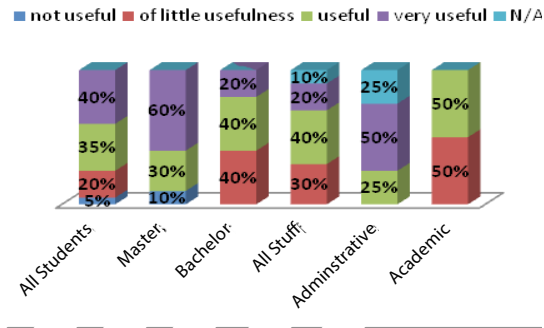
Հիմնական շեղումն այս հարցի կարևորման առումով ՈԱ փորձառուներն ունեցող և չունեցող ուսանողների պատասխանների, ինչպես նաև այս մոտեցումն անօգուտ համարելու անձնակազմի և ուսանողների մոտեցումների մեջ է: Այսպես, եթե բոլոր հարցված ուսանողների 15%-ն այս մոտեցումը համարել է շատ օգտակար, ապա փորձառուներն ունեցող ուսանողներից և ոչ մեկն այս մոտեցումը շատ օգտակար չի համարել:

Նույն կերպ եթե ուսանողների 5-6%-ն է այս մոտեցումը համարել քիչ օգտակար (կախված փորձառությունից), ապա անձնակազմի 10-13%-ն է այս մոտեցումը համարել քիչ օգտակար:

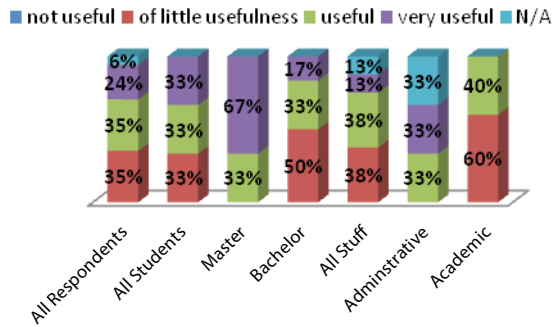
Graph 33 Let students being recruited by QA agencies to act in external assessment committees

Graph 34 All Respondents

Graph 35 Respondents who have some, little or high experience in quality assurance processes and standards

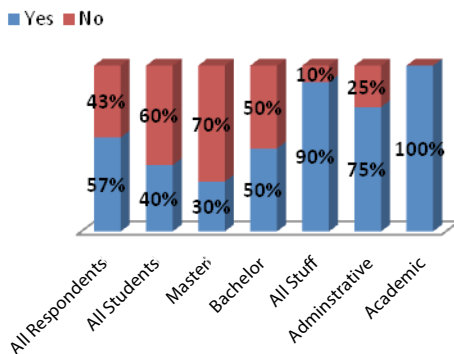
«ՈԱ Գործակալությունների կողմից արտաքին գնահատման հանձնաժողովներում գործելու նպատակով ուսանողներին հավաքագրելու օգտակարություն տեսանկյունից հարցված ուսանողների 40%-ը (ՈԱ փորձառու ուսանողների 24%-ը) այս մոտեցումը համարել են շատ օգտակար, մինչդեռ անձնակազմի միայն 20%-ն է (ՈԱ փորձառու անձնակազմի 13%-ը), որ այս մոտեցումը շատ օգտակար է համարել: Չնայած, որ աղմինիստրատիվ անձնակազմի 33–50%-ը այս մոտեցումը համարել է շատ օգտակար (կախված ՈԱ փորձառուության աստիճանից): Մոտեցումն օգտակար համարելու տեսանկյունից ուսանողների և անձնակազմի պատասխաններն իրար մոտ են բաշխված. ուսանողների 35%-ը և անձնակազմի 38–40%-ը այս մոտեցումն, այնուամենայնիվ դիտարկել են օգտակար: Այս մոտեցումը քիչ օգտակար դիտարկելու տեսանկյունից էլ անձնակազմի և ուսանողների մոտեցումներն իրար մոտ են բաշխվել, հատկապես, ՈԱ փորձառուներն ունեցողների կտրվածքով: Այսպես հարցված ուսանողների 20%-ը և ՈԱ փորձառու ուսանողների 35%-ը այս մոտեցումը համարել են քիչ օգտակար, անձնակազմի 30% և ՈԱ փորձառու անձնակազմի 38%-ի դիմաց:

Ուսանողակենտրոն ՈԱ համակարգ ներդնելու տեսանկյունից առավել արդյունավետ մոտեցումների առնչությամբ ՀՊՏՀ ուսանողների և անձնակազմի պատասխանների էական շեղումները, ինչպես նաև միևնույն ռեսպոնդենտների խմբերում ՈԱ գործընթացներին մասնակցելու փորձառություն ունեցողների և չունեցողների պատասխանների անհամապատասխանությունը վկայում են, որ բուհի անձնակազմն ու ուսանողները հստակ չեն պատկերացնում ՈԱ ապահովման գործընթացը և դրանում ուսանողներին որևէ դերակատարման (ակտիվ կամ պասիվ) հատկացնելու մոտեցումները: Ավելին, հատկապես արտաքին ՈԱ գործընթացներում ուսանողների ներգրավման ձևաչափերի, դերակատարման ակտիվության, ներգրավման մեխանիզմների հետ կապված հարցերում անձնակազմի և հատկապես ուսանողների տեղեկացվածությունը բավականին

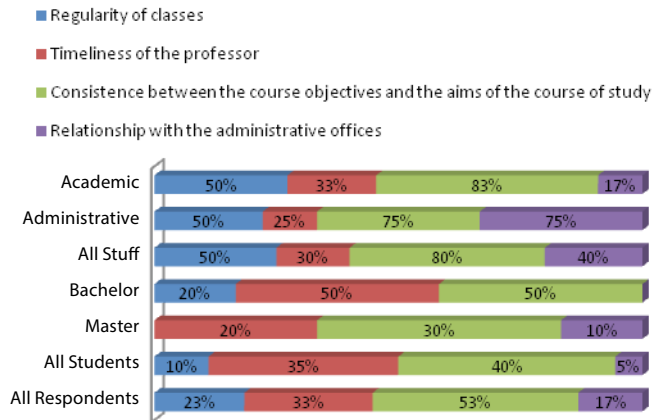
ցածր աստիճան ունի: Սրա մասին է վկայում այն փաստը, որ ուսանողները թեև կարևորում են արտաքին ՈԱ գործընթացներում իրենց ներգրավման անհրաժեշտությունը, սակայն չեն կարողանում հստակեց ձևակերպել իրենց դերակատարման և ներգրավման ձևաչափերի հետ կապված մոտեցումները:

Ուսումնական գործընթացի առանձին բաղադրիչների որակի գնահատման հնարավորության, ներքին ՈԱ գործընթացներում ուսանողների կարգավիճակի և ՈԱ հանձնաժողովներում նրանց դերակատարման առնչվող հարցերին ուսանողների և անձնակազմի պատասխանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ ՈԱ գործընթացներում փորձառու ուսանողների ու անձնակազմի մոտեցումները իրարից տարբերվում են: Մասնավորապես առավել փորձառուները համարում են որ կրթական գործընթացների առանձին բաղադրիչների գնահատման ավելի շատ հնարավորություն են ունեցել: Բացի այդ, եթե եթե ոչ փորձառուները ուսանողներին հատկացնում են բացառապես տեղեկատվություն տրամադրողի դերակատարում, ապա ավելի փորձառուները ՈԱ գործընթացում ուսանողներին հատկացնում են առավելապես իրավահավասար գործընկերոջ, կամ, վատագույն դեպքում, գործընթացի ավելի ակտիվ մասնակցի գործառույթ:

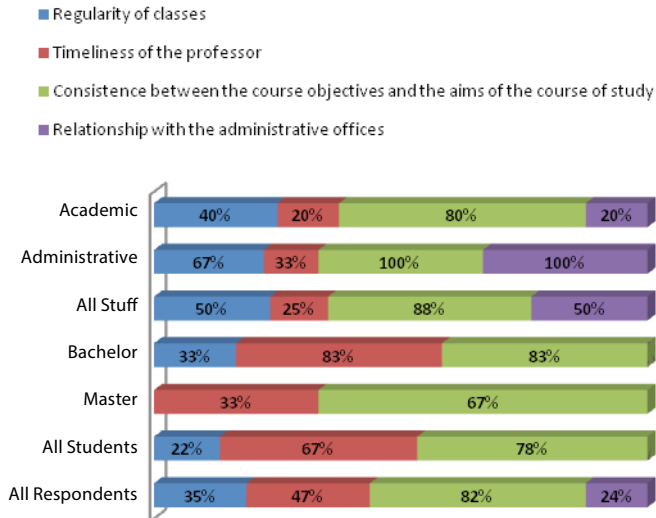
Graph 36 Do you think you ever had the opportunity to assess the quality of course organization?
All Respondents

Graph 37

Graph 38

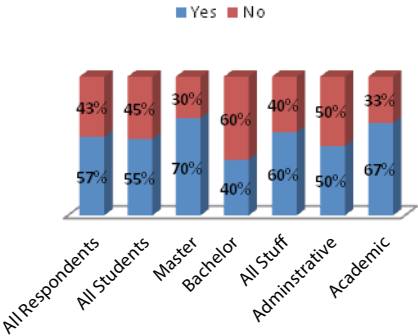

Ինչպես երևում է, եթե բոլոր ուսանողների 57%-ն է գտել, որ երբևէ հնարավորություն է ունեցել գնահատել ուսումնական ծրագրի կազմակերպման որակը, ապա փորձառու ուսանողների արդեն 88%-ն է նշել նման հնարավորության մասին: Անձնակազմի մոտ ՈԱ գործընթացներում փորձառության հանգամանքն այնքան էլ չի ազդել պատասխանների վրա, բացառությամբ ակադեմիական անձնակազմից (փորձառություն ունեցողների 100%-ը և բոլոր դասավանդողների 75%-ը գտել են որ նման հնարավորություն ունեցել են): Հարցվողների 23%-ը նշել է որ ուսումնական ծրագրի որակի գնահատման հնարավորության դեպքում գնահատել է դասերի պարբերականությունը, 35%-ը՝ ժամանակի առումով դասախոսների ճշտապահությունը, 53%-ը՝ ընթացիկ դասընթացների և ուսումնական ծրագրի նպատակների միջև կապը և 17%-ը՝ վարչական գրասենյակների հետ հարաբերությունը: ՈԱ փորձառություն ունեցողների մոտ այս գործոնների գնահատման ցուցանիշները համապատասխանաբար կազմել են 35%, 47%, 82% և 24%: Ինչպես երևում է ՈԱ փորձառություն ունեցողների պատասխաններից վերջիններն առավել առարկայական գործոնների գնահատման վրա են կենտրոնացել: Պետք է նշել, որ ժամանակի առումով դասախոսների ճշտապահությունը ուսանողների կողմից ավելի է հաճախ է կարևորվել իբրև գնահատման գործոն քան անձնակազմի կողմից (67%-ը 25%-ի դիմաց): Սրան հակառակ, վարչական գրասենյակների հետ հարաբերությունը ուսանողների կողմից երբևէ չի գնահատվել, իսկ անձնակազմի 40-50%-ը (կախված ՈԱ փորձառությունից) նշել է, որ ուսումնական ծրագրերի որակի գնահատման ընթացքում կարևորել է այս գործոնը:

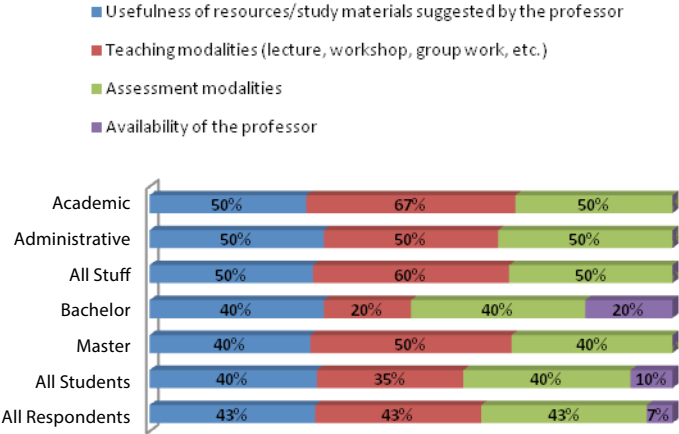
Պետք է, սակայն նշել, որ ՈԱ փորձառություն չունեցող ուսանողների և դասախոսների կողմից ընթացիկ դասընթացների և ուսումնական ծրագրի նպատակների փոխկապվածության գնահատումը միանշանակ տարբեր ձևով է կարևորվել: Եթե փորձառություն չունեցող անձնակազմի 80%-ը, հնարավորության դեպքում, գնահատել է այն, ապա ուսանողների միայն 40%-ն է գնահատել այս գործոնը: Դրան հակառակ, ՈԱ գործընթացներում փորձառու անձնակազմի և ուսանողների կողմից հենցընթացիկ դասընթացների և ուսումնական ծրագրի նպատակների փոխկապվածության գնահատումն է դիտարկվել իբրև ուսումնական ծրագրի գնահատման կարևոր գործոն (88%-ը 78%-ի դիմաց):

Պետք է նաև նշել, որ վարչական անձնակազմի կողմից հենց դասընթացի և ուսումնական ծրագրի նպատակների համապատասխանությունն ու վարչական գրասենյակների հետ հարաբերություններն են դիտարկվել իբրև ուսումնական ծրագրի որակի գնահատման կարևոր գործոններ (ՈԱ փորձառություն ունեցող վարչական անձնակազմի 100%-ն էլ ուսումնական ծրագրի որակի գնահատման հնարավորության դեպքում գնահատել են այս երկու գործոնները):

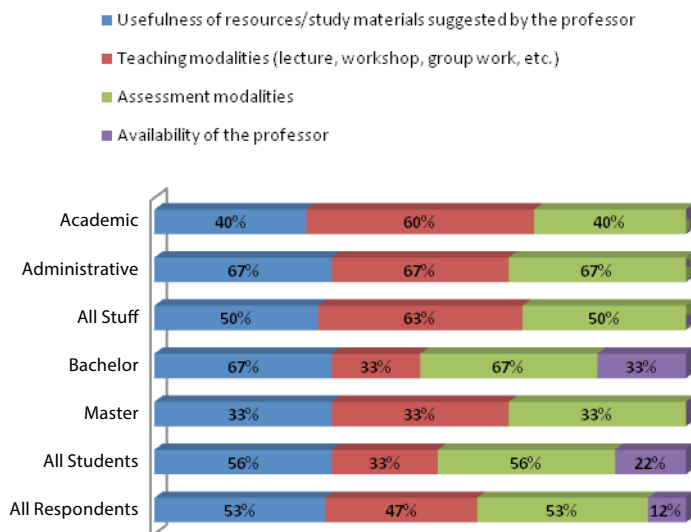
Graph 39 Do you think you ever had the opportunity to assess the quality of educational/didactical methodology used in courses? (All Responsts)

Graph 40

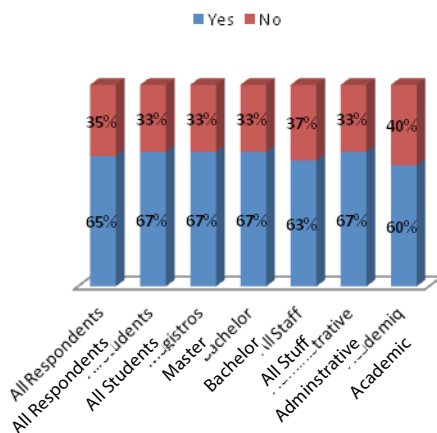

Graph 41

Graph 42 Do you think you ever had the opportunity to assess the quality to the educational/didactical methodology used in courses?

Responds who have some, little or high experience in QA processes and standards

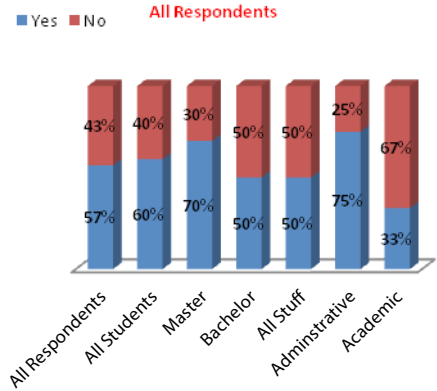
Ի հակառակ նախորդ ցուցանիշի, «ուսման ընթացքում կիրառվ ուսումնառության /դասավանդման/ մեթոդի որակի գնահատման հնարավորության» տեսանկյունից ուսանողների և անձնակազմի պատասխաններն իրար բավականին մոտ են տեղաբաշխված: Ուսանողների 57%-ը և ՈԱ փորձառություն ունեցող ուսանողների 67%-ը համարել են, որ ուսման ընթացքում կիրառվ ուսումնառության /դասավանդման/ մեթոդի որակի գնահատման հնարավորության ունեցել են: Անձնակազմի մոտ այդ ցուցանիշը ըստ բոլոր հարցվողների և ՈԱ փորձառություն ունեցողների համապատասխանաբար կազմել է 60% և 63%:

Հարցման արդյունքներից ակնհայտ է, որ ՈԱ փորձառության հանգամանքը անձնակազմի տված պատասխանների վրա էական ազդեցություն չի ունեցել, մինչդեռ ուսանողների պարագայում այն որոշիչ տարբերությունների պատճառ է դարձել: Այսպես անձնակազմն, անկախ ՈԱ փորձառության առկայությունից, դասավանդման մեթոդի որակի գնահատման հնարավորության պարագայում կարևորել է դասախոսների կողմից առաջարկված ռեսուրսների օգտակարություն (50%-ը), դասավանդման (60-63%-ը) և գիտելիքի գնահատման (50%-ը) մեթոդների գնահատումը: Անձնակազմից ոչ մեկը չի կարևորել դասախոսների հասանելիության գործոնի գնահատումը:

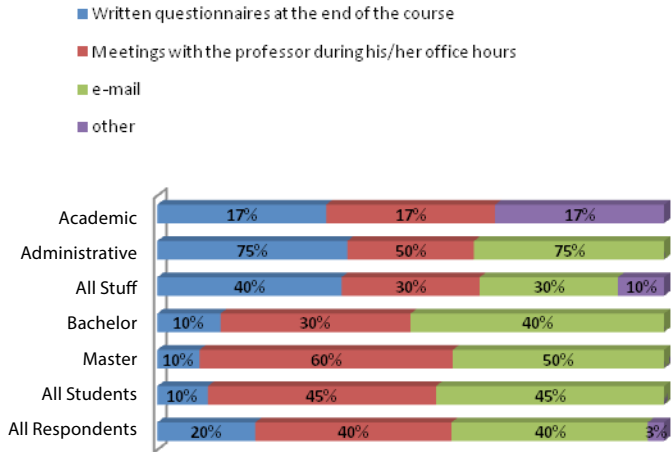
Ուսանողները ուսման ընթացքում կիրառվող դասավանդման մեթոդի որակի գնահատման հնարավորության դեպքում կարևորել են դասախոսների կողմից առաջարկված ռեսուրսների օգտակարության (բոլոր հարցվողների 40%-ը և ՈԱ փորձառություն ունեցողներին 56%-ը), դասավանդման մեթոդի (բոլոր հարցվողների 35%-ը և ՈԱ փորձառություն ունեցողներին 33%-ը) և գիտելիքի գնահատման մեթոդի (բոլոր հարցվողների 40%-ը և ՈԱ փորձառություն ունեցողներին 56%-ը) գնահատումը: Ուսանողները նույնպես մեծ կարևորություն չեն տվել դասախոսների հասանելիության գործոնի գնահատմանը (բոլոր հարցվողների 10%-ը և ՈԱ փորձառություն ունեցողներին 22%-ն են միայն գնահատել այն):

Ուսման ընթացքում կիրառվող դասավանդման մեթոդի որակի գնահատման հնարավորության դեպքում անձնակազմի և ուսանողների կողմից գնահատված ցուցանիշների հաճախականության վերլուծությունից ակնհայտ է, որ բացի դասավանդման մեթոդից և դասախոսների հասանելիությունից, մնացյալ գործոնները նրանց կողմից հավասարապես են կարևորվել:

Graph 43 Do you think you ever had the opportunity to make them explicit the critical aspect of the relationship with professors
All Respondents

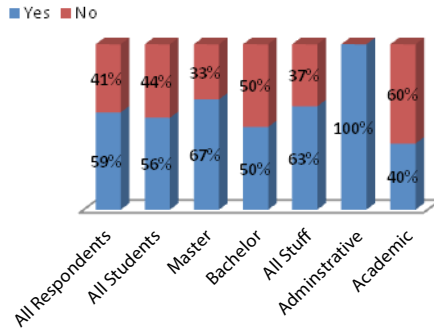

Graph 44

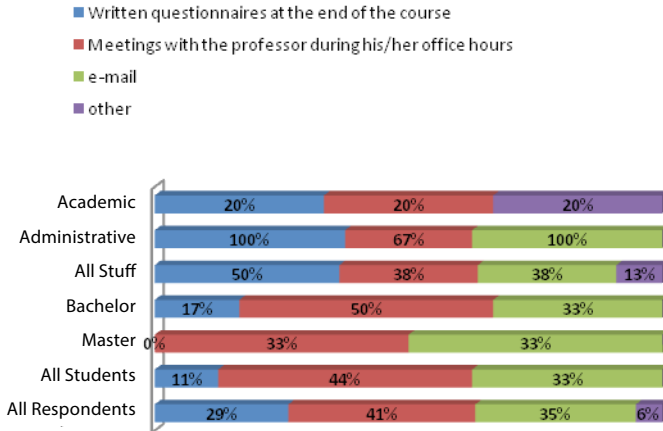

Graph 45 Do you think you ever had the opportunity to make them explicit the critical aspects of the relationship with professors

Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

Graph 46

Դասախոսի հետ հարաբերության կարևոր կողմերը ակնհայտ դարձնելու հնարավորություն ունենալու տեսանկյունից նույնպես անձնակազմի և ուսանողների պատասխաններն իրարից տարբերվել են: Անձնակազմի 50%-ը (ՈԱ փորձառություն ունեցողների 63%-ը) համարել են, որ նման հնարավորություն ունեցել են: Ուսանողների դեպքում 60%-ն են գտել որ ունեցել են նման հնարավորություն

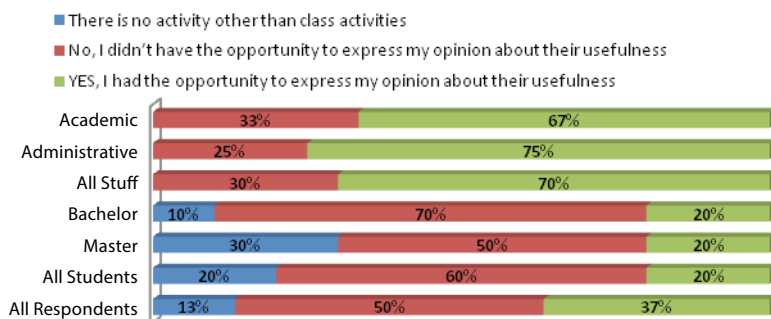
(ՈԱ փորձառուի թիվն ունեցողների 56%-ը): Ուշագրավ է, որ անձնակազմի և ուսանողների կարծիքներն իրարից էականորեն շեղվել են առաջարկված տարբերակների կարևորման հարցում: Եթե անձնակազմի 40–50%-ը (բոլորը և ՈԱ փորձառուի թիվն ունեցողները) իբրև դասախոսի հետ հարաբերությունների կարևոր կողմերն ընդգծելու հնարավորությունն դիտարկել են դասընթացի ավարտից հետո հարցաթերթիկի լրացումը, ապա ուսանողների միայն 10%-ն է այս մոտեցումը կարևորել: Թեև պետք է նշել որ ակադեմիական անձնակազմի մոտեցումն այս հարցում վարչական անձնակազմից էապես շեղված է և առավել մոտ է ուսանողների մոտեցմանը (17–20%-ը վարչական անձնակազմի 75–100%-ի դիմաց):

Դասապրոցներից հետո հարցաթերթիկի լրացման առումով ադմինիստրատիվ անձնակազմի, ակադեմիական անձնակազմի և ուսանողների մոտեցումներից տարբերվող մոտեցումը կարող է պայմանավորված լինել ակադեմիական անձնակազմի հետ կնքվող երկարաժամկետ աշխատանքային պայմանագրերի և ակադեմիական անձնակազմին գիտական կոչումների շնորհման գործընթացներում կազմակերպվող հարցումների հանգամանքով:

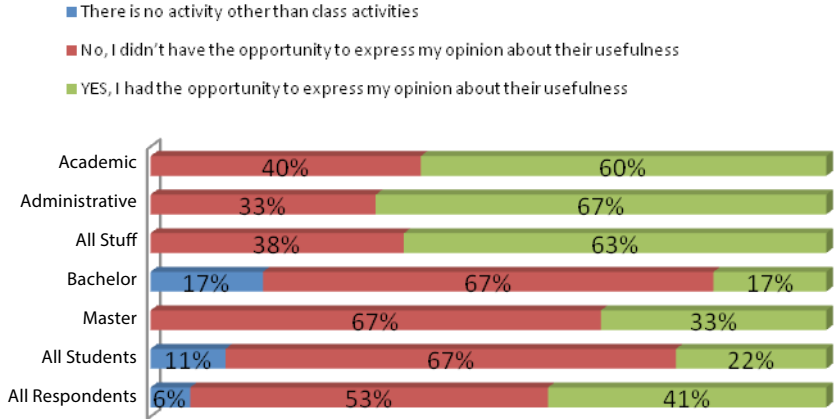
Անձնակազմի 30–38%-ը (կախված ՈԱ փորձառուի թիվից) դասախոսի հետ հարաբերությունների վերհանման նպատակով կարևորել է նաև դասապրոցներից դուրս հանդիպման և էլեկտրոնային նամակագրության գործոնները: Ուսանողների մոտ մոտ 45%-ն է կարևորել այս գործոնները, թեև ՈԱ գործընթացներում փորձառուի թիվն ունեցողները ավելի քիչ են կարևորել էլեկտրոնային նամակագրությունը (33%-ը):

Graph 47 *If in university activities other than class activities offered have you ever had the opportunity to express your opinion/suggestions about their usefulness for your professionalization process?*

All Respondents

Graph 48 *in university activities other than class activities offered have you ever had the opportunity to express your opinion/suggestions about their usefulness for your professionalization process?*
All Respondents who have some, little or high experience

ՀՊՏՀ-ում ծավալվող և դասընթացային գործունեությունից տարբերվող գործունեության ձևերի մասին տեղեկացվածության, ինչպես նաև մասնագիտացման գործընթացի տեսանկյունից դրանց օգտակար լինելու վերաբերյալ կարծիք (կամ առաջարկություն) արտահայտելու հնարավորության տեսանկյունից, նույնպես, անձնակազմի ու ուսանողների, ինչպես նաև ՈԱ գործընթացներում փորձառու հարցվողների ու մնացածի կարծիքներն իրարից զգալի տարբերվել են:

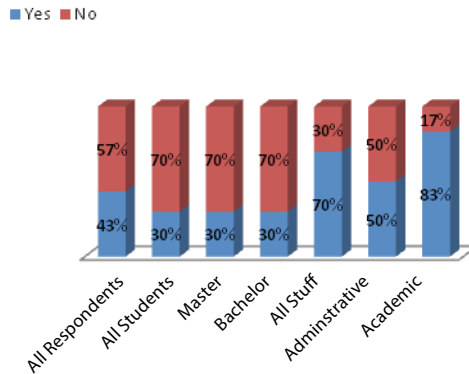
Այսպես, հարցվող բոլոր ուսանողների 20%-ը նշել է, որ ՀՊՏՀ-ում նման գործունեություն չի իրականացվում: ՈԱ փորձառություն ունեցող ուսանողների 11%-ը ևս նման գործունեության մասին տեղեկացված չի եղել: Անձնակազմի պարագայում (և վարչական և ակադեմիական) ոչ մեկը չի նշել, որ դասընթացային գործունեությունից տարբերվող գործողություններ չեն իրականացվում: Տվյալ դեպքում, ակնհայտ է, որ ուսանողների շրջանում առկա է որոշակի անտեղյակություն, ինչն ուսանողների ակտիվության բարձրացմանը զուգահեռ (ՈԱ գործընթացներին մասնակցություն, ուսանողական ինքնակառավարման մարմիններին մասնակցություն, ուսանողների շահերի ներկայացում) նվազելու միտում ունի:

Ուշագրավ է, որ այն հարցվողները (և անձնակազմից և ուսանողներից), ովքեր տեղեկացված են եղել, դասընթացային գործունեությունից տարբերվող այլ գործողությունների մասին, ՈԱ գործընթացներում փորձառության պարագայում ավելի հաճախ են համարել որ նման գործողությունների որակը գնահատելու

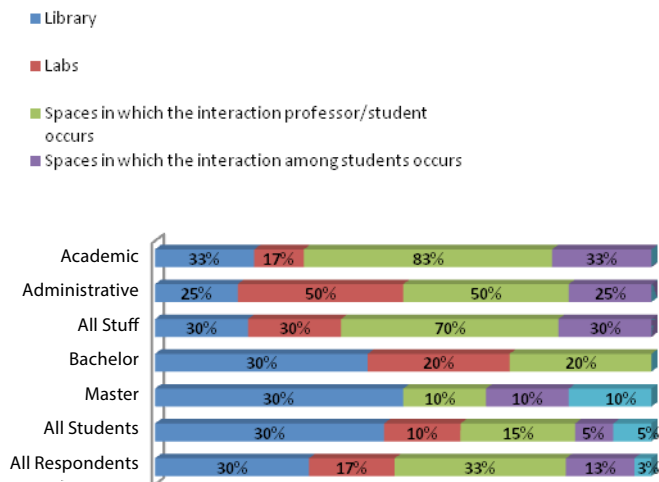
հնարավորություն չեն ունեցել: Այսպես, հարցված անձնակազմի 25%-ը և ուսանողների 60%-ը համարել են, որ նման գործողությունների որակի գնահատման հնարավորություն չեն ունեցել: Իսկ արդեն ՈԱ գործընթացներում փորձառություն ունեցող անձնակազմի 38%-ը և ուսանողների 67%-ն են համարել, որ որակի գնահատման հնարավորություն չեն ունեցել: Սակայն անձնակազմի և ուսանողների պատասխաններից ակնհայտ է, որ անձնակազմի ներկայացուցիչներն, ի տարբերություն ուսանողների, երկու դեպքերում էլ ավելի հաճախ են համարել, որ դասընթացից տարբերվող գործողությունների որակը գնահատելու հնարավորություն են ունեցել (միջինում 65%-ը ուսանողների 21%-ի դիմաց):

Graph 49 Do you think you ever had the opportunity to assess the quality and the appropriateness of the spaces/environments used for the teaching/learning process?

All Respondents

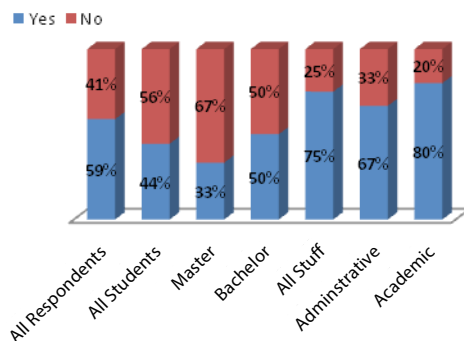

Graph 50

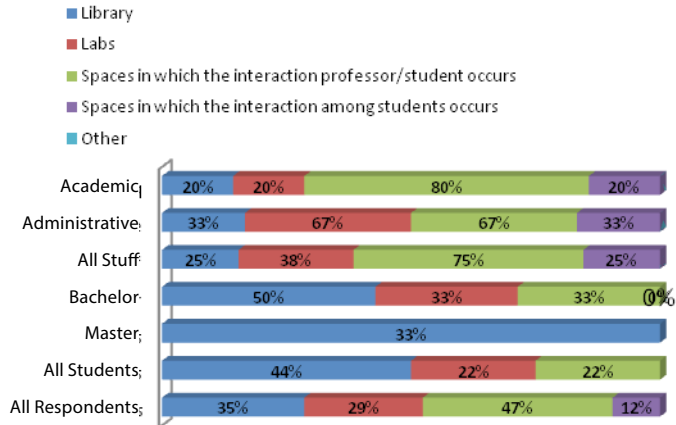

Graph 51 Do you think you ever had the opportunity to assess the quality and the appropriateness of the spaces/environments used for the teaching/learning process?

Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

Graph 52

Ինչպես երևում է անձնակազմի 70%-ը (ՈԱ փորձառուների 75%-ը) և ուսանողների 30%-ը (ՈԱ փորձառուների 44%-ը) համարել են, որ ունեցել են դասավանդման միջավայրի որակի գնահատման հնարավորություն: Տվյալ դեպքում, ուսանողները կրկին կրկնակի անգամ ավելի շատ են համարել, որ իրենք նման հնարավորություն չեն ունեցել:

Դասավանդման համար օգտագործվող մակերեսների գնահատման հնարավորություն ունեցած ռեսպոնդենտների պատասխանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ անձնակազմի ու ուսանողների մոտեցումները, ինչպես նաև միևնույն խմբում ՈԱ փորձառություն ունեցողների և չունեցողների մոտեցումները միմյանցից զգալի շեղված են:

Այսպես բոլոր ուսանողների 30%-ը և (ՈԱ փորձառու ուսանողների 44%-ը) մակերեսի գնահատման ընթացքում կարևորել են գրադարանի գործոնը: Անձնակազմի ներկայացուցիչների 30%-ը (ՈԱ փորձառուների 25%-ը) նույնպես կարևորել է գրադարանի գործոնը:

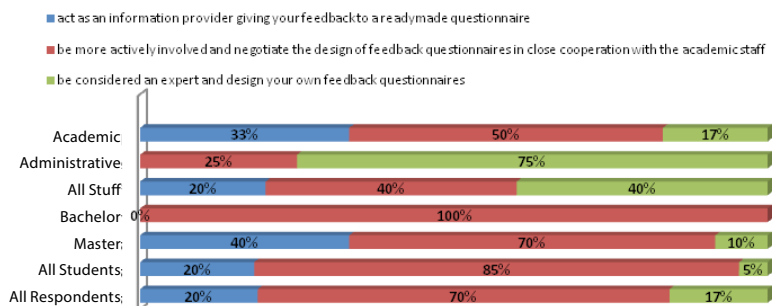
Մակերեսների որակի գնահատման ժամանակ լաբորատորիաների գործոնի գնահատումը կարևորվել է ուսանողների 10%-ի (ՈԱ փորձառուների 22%-ի), իսկ անձնակազմի 30%-ի (ՈԱ փորձառուների 38%-ի) կողմից: Ընդ որում վարչական անձնակազմի 50%-ը և ՈԱ գործընթացներում փորձառու վարչական աշխատակիցների 67%-ը կարևորել է հենց այս գործոնի գնահատումը: Դասախոսների և ուսանողների միջև շփման վայրի գործոնի գնահատումը

կարևորվել է ուսանողների 11%-ի (ՈԱ փորձառուների՝ 22%-ը), իսկ անձնակազմի 70%-ի (ՈԱ փորձառուների՝ 75%-ը) կողմից: Ուսանողների միջև շփման վայրերի որակի գնահատումը կարևորվել է ուսանողների 5%-ի և դասախոսների 30%-ի (ՈԱ փորձառուների՝ 25%-ի) կողմից:

Ինչպես երևում է, ուսումնառության համար օգտագործվող մակերեսների որակի գնահատման հնարավորության դեպքում, դասախոսներն ավելի են կարևորել դասախոս- ուսանող, ուսանող-ուսանող շփուման մակերեսների որակի գնահատումը, ինչը նույնպես վկայում է այն մասին, որ ուսանողները համեմատաբար ավելի քիչ են տիրապետում որակի գնահատման մեղանիզմներին ու մոտեցումներին, քան բուհի անձնակազմը:

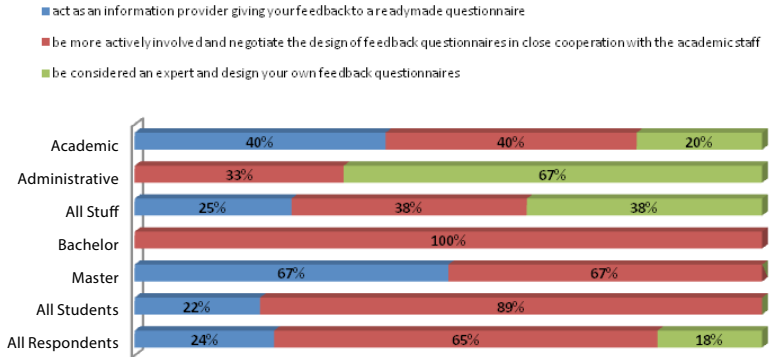
Graph 53 Student participation in internal QA often requires the completion of a questionnaire after each course. What option suit you better?

All Respondents

Graph 54 Student participation in internal QA often requires the completion of a questionnaire after each course. What option suit you better?

Respondents who have ունի որոշ փորձառություն, քիչ փորձառու or լավ փորձառու է experience in QA processes and standards

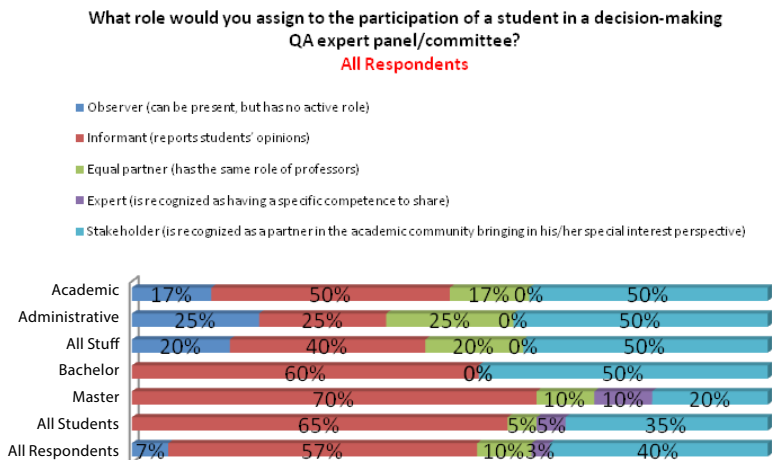
Ուսումնական ծրագրի ավարտից հետո ներքին ՈԱ գործընթացում ներգրավված ուսանողներին հաճախ լրացման համար առաջարկվող հարցաթերթիկների ավելի նախընտրելի տարբերակներին առնչվող պատասխանների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ թեև ուսանողների ճնշող մեծամասնությունը միտված է ակադեմիական անձնակազմի հետ սերտ համագործակցության, սակայն բացարձակապես հակված չէ ինքնուրույնության: Այսպես ուսանողների 85%-ը (ՈԱ փորձառուների 89%-ը) իբրև առավել հարմար տարբերակ համարել է ավելի անձնակազմի հետ համագործակցությունը, ինչը հնարավորություն կընձեռի ավելի ակտիվ ներգրավվել հարցաթերթիկների քննարկման և ձևավորման աշխատանքներին: Այս առումով հարցված անձնակազմի 40%-ն է (ՈԱ փորձառուների 38%-ը) նման համագործակցությունը գնահատել առավել հարմարավետ: Սակայն ի տարբերություն դրա, անձնակազմի 40%-ը (ՈԱ փորձառուների 38%-ը) առավել հարմարավետ է համարել նաև մոտեցումը, երբ ուսանողներն այս գործընթացում հանդես գան իբրև փորձագետներ և ձևավորեն հարցաթերթիկների իրենց տարբերակները, ինչը հարցման ենթարկված ուսանողներից ոչ մեկի կողմից իբրև հարմար տարբերակ չի մատնանշվել (անկախ ՈԱ գործընթացներում փորձառության հանգամանքից): Դրա փոխարեն և ուսանողները և անձնակազմի ներկայացուցիչները գրեթե համակարծիք են եղել այն տարբերակի հարմարավետության հարցում, որն ուսանողներին դիտարկում է որպես պատրաստի հարցաթերթիկի վերաբերյալ կարծիքի արտահայտմամբ տեղեկատվություն տրամադրողներ: Ուսանողների 20%-ը (ՈԱ փորձառուների 22%-

ը) և անձնակազմի ներկայացուցիչների 20%-ը (ՈԱ փորձառուների 25%-ը) նշել են հենց այս տարբերակը:

Առաջարկված տարբերակների ընտրության նման բաշխվածքը և ուսանողների կողմից պատասխանատվություն ենթադրող տարբերակների տոտալ մերժումը հիմնականում պայմանավորված է ՈԱ գործընթացներում վերջինների փորձառության պակասով, ինչպես նաև հետազոտական հմտությունների բացակայությամբ: Այս պնդման հիմքում ընկած է այն, որ ուսանողների մեծամասնությունը ՈԱ գործընթացների կազմակերպման աշխատանքներում ուսանողների վերապատրաստման տեսանկյունից չափազանց կարևորել են հետազոտական մեթոդաբանության ուղղությամբ վերապատրաստման անհրաժեշտությունը:

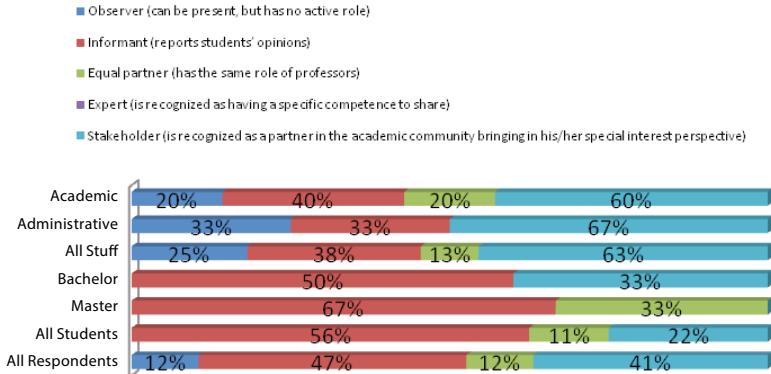
Graph 55 What role you assign to the participation of a student in a decision-making QA expert panel/committee?

All Respondents

Graph 56 What role you assign to the participation of a student in a decision-making QA expert panel/committee?

Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

Ուշագրավ է, որ գրեթե նույն պատկերն է ստացվել «որոշում կայացնող ՈԱ փորձագետների հանձնաժողովներում» ուսանողներին որևէ դերակատարում հատկացնելու առումով անձնակազմի անդամների և ուսանողների պատասխանների ընդհանրացման արդյունքում: Անձնակազմի անդամները որոշում կայացնող ՈԱ հանձնաժողովներում միտված են ուսանողներին տրամադրել ավելի կարևոր դերակատարում, քան ուսանողներն իրենց:

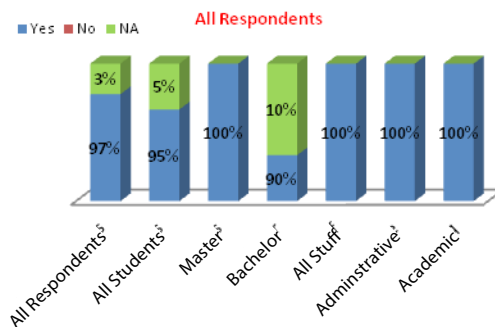
Այսպես, ուսանողների 65%-ը (և ՈԱ փորձագետ ուսանողներին 56%-ը) որոշում կայացնող հանձնաժողովներում ուսանողին դիտարկել է որպես տեղեկատվություն փոխանցող (ուսանողների կարծիքը փոխանցող), այնինչ անձնակազմի միայն 40%-ն է հակված ուսանողին դիտարկել որպես տեղեկություն փոխանցող: Անձնակազմի 20%-ը (ՈԱ փորձագետներին 13%-ը) ուսանողներին հակված են տրամադրել դասախոսի հետ նույն դերակատարումն ունեցող հավասարազոր գործընկերոջ դերակատարում, սակայն ուսանողների միայն 5%-ը և ՈԱ գործընկերներում փորձագետ ուսանողներին 11%-ն են նախընդրել նման տարբերակը: Այս առումով ակնհայտ է, որ ՈԱ գործընկերներում փորձագետություն ունեցող անձնակազմի և ուսանողների կարծիքներն իրար մոտ են: Անձնակազմի ոչ մի ներկայացուցիչ հակված չի եղել ուսանողներին ճանաչել իբրև հատուկ ունակություն ունեցող փորձագետ: ՈԱ փորձագետություն ունեցող ուսանողները ևս իրենց համար նման դերակատարում չեն նշել, թեև բոլոր հարցված ուսանողների 5%-ը չի բացառել նման դերակատարման հնարավորությունը: Անձնակազմի անդամների 50%-ը (ՈԱ փորձագետներին 63%-ը) հակված են եղել տարբերակին, երբ ուսանողը ՈԱ հանձնաժողովում ստանձնի շահագրգիռ անձի դերակատարում և իր հատուկ

հետաքրքրության տեսանկյունից ակադեմիական միջավայրում ճանաչվի որպես գործընկեր: Սակայն այս տարբերակին հակված են եղել բոլոր հարցված ուսանողների 35%-ը և ՈԱ գործընթացներում փորձառություն ունեցողների 22%-ը: Սրան հակառակ անձնակազմի 20–22%-ը ՈԱ հանձնաժողովներում չի բացառել ուսանողների դիտորդի կարգավիճակը, ինչը որևէ ուսանողի կողմից չի մատնանշվել:

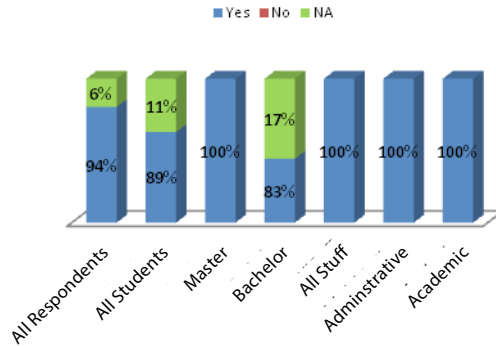
Հարցման արդյունքից ակնհայտ է, որ ուսանողները բացառում են ՈԱ հանձնաժողովներում դիտորդի կարգավիճակը և հակված են դրանցում ակտիվ դերակատարման ստանձնմանը: Մյուս կողմից, ուսանողները խուսափում են գործընկերային հարաբերություններից, այսինքն նշալ հանձնաժողովներում բուհի վարչական և ակադեմիական անձնակազմի հետ հավասարազոր պատասխանատվություն նախատեսող դերակատարում ստանձնելուց՝ նախապատվությունը տալով ուսանողների կարծիքը փոխանցող դերակատարմանը: Ըստ էության սա ՈԱ գործընթացներում ուսանողների իրական փորձառության պակասի հետևանք է, երբ որակի ապահովման գործընթացը, ուսանողների շահերն արդյունավետորեն առաջ մղելու տեսանկյունից, դիտարկվում է իբրև պահանջ բուհին և ոչ թե անհրաժեշտություն, որի ապահովման գործում բուհը և ուսանողները պետք է լինեն հավասարազոր գործընկերներ:

Graph 57 Do you think students should be trained to acquire the proper competence to be able to participation in the design, planning and assessment of quality actions as a member of an expert committee?

All Respondents

Graph 58 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

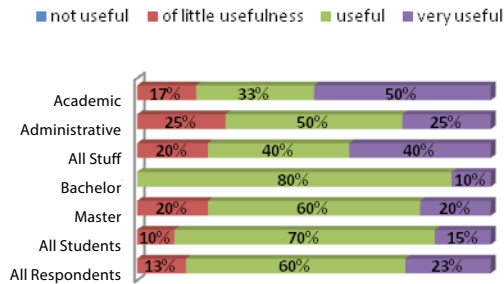

Ինչպես երևում է հարցման արդյունքներից ուսանողների 95%-ի և անձնակազմի 100%-ի (անկախ ՈԱ գործընթացներում փորձառությունից) կարծիքով փորձագետների հանձնաժողովի կազմում որակի ձևավորման, պլանավորման և գնահատման գործընթացներին մասնակցելու համար ուսանողները պետք է վերապատրաստվեն (համապատասխան հմտություններ ձեռք բերելու նպատակով):

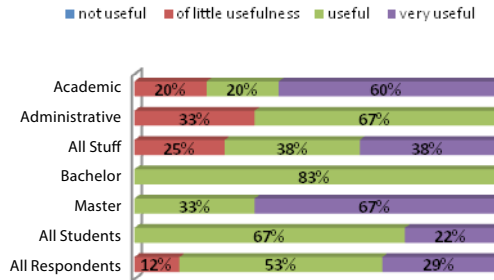
Պետք է նշել, որ ՈԱ գործընթացի համար կարևորություն ունեցող առաջադրված վերապատրաստման ուղղություններից և ոչ մեկը ուսանողների ու անձնակազմի տեսանկյունից անօգուտ չի դիտարկվել (անկախ ՈԱ գործընթացներում փորձառությունից): Բացի այդ, ՈԱ գործընթացներում փորձառություն ունեցողներ և չունեցող անձնակազմի կարծիքները առաջարկվող հարցերի շուրջ էապես չեն տարբերվել, իսկ ուսանողներինը, հակառակը, ունեցել են զգալի շեղումներ:

Graph 59 Legislation/standards of relevance to the QA process

All Respondents

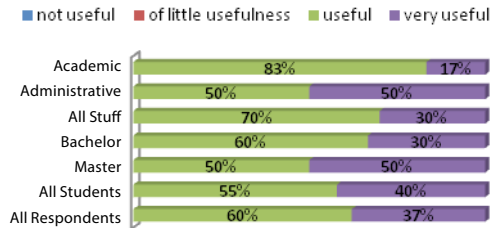

Graph 60 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

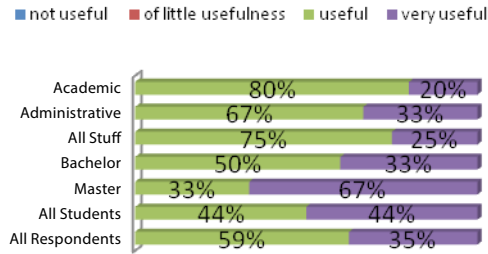

Ինչպես երևում է օրենսդրության ուղղությամբ վերապատրաստումը հարցված անձնակազմի 20%-ը և ուսանողների 10%-ը համարել են քիչ օգտակար: Անձնակազմի 40%-ը և ուսանողների 70%-ը օրենսդրության ուղղությամբ վերապատրաստումը համարել են օգտակար, իսկ համապատասխանաբար՝ 40%-ը և 15–22%-ը շատ օգտակար:

Graph 61 Overview of the External and Internal QA roles and functions
All Respondents

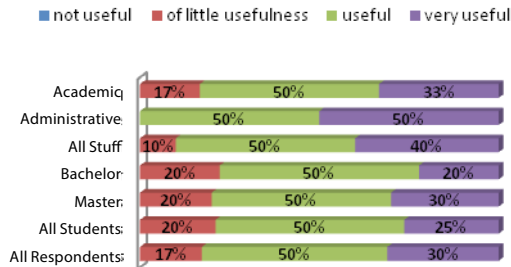
Graph 62 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

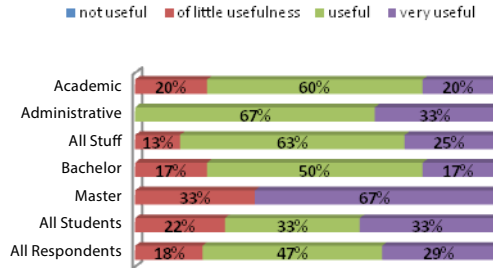
Ինչպես երևում է ներքին և արտաքին ՈԱ դերի և ֆունկցիաների ուղղությամբ վերապատրաստումը հարցված անձնակազմի 70–75%-ը և ուսանողների 44–55%-ը համարել են օգտակար, իսկ համապատասխանաբար՝ 25–30%-ը և 40–44%-ը շատ օգտակար:

Graph 63 Best practices from different contexts/cultures

All Respondents

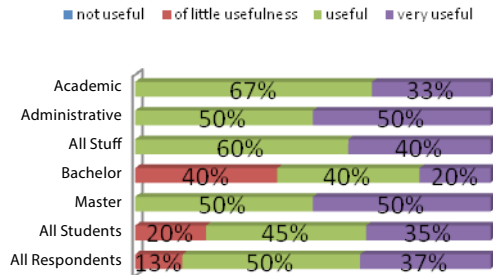
Graph 64 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

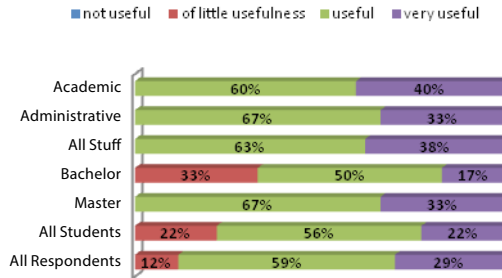
Ինչպես երևում է լավագույն փորձի բնութագրման ուղղությամբ վերապատրաստումը հարցված անձնակազմի 10–13%-ը և ուսանողների 20–22%-ը համարել են քիչ օգտակար: Անձնակազմի 50–63%-ը և ուսանողների 33–50%-ը լավագույն փորձի բնութագրման ուղղությամբ վերապատրաստումը համարել են օգտակար, իսկ համապատասխանաբար՝ 25–40%-ը և 25–33%-ը շատ օգտակար:

Graph 65 Report writing skills

All Respondents

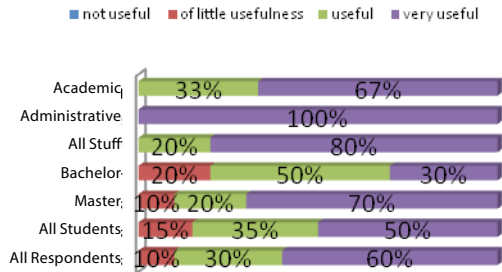

Graph 66 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

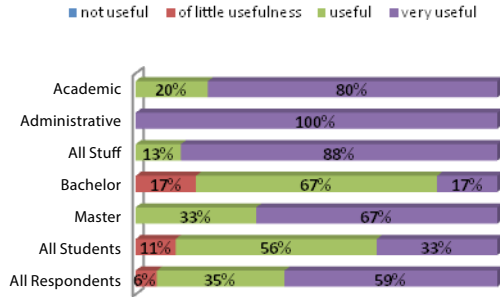

Ինչպես երևում է հաշվետվություն գրելու կարողությունների ձևավորման ուղղությամբ վերապատրաստումը հարցված ուսանողների 20–22%-ը համարել են քիչ օգտակար: Անձնակազմի 60–63%-ը և ուսանողների 45–56%-ը հաշվետվություն գրելու կարողությունների ձևավորման ուղղությամբ վերապատրաստումը համարել են օգտակար, իսկ համապատասխանաբար՝ 38–40%-ը և 22–35%-ը շատ օգտակար:

Graph 67 Research methodology (e.g. data gathering techniques, data analysis, etc.)
All Respondents

Graph 68 Respondents who have some, little or high experience in QA processes and standards

Ինչպես երևում է հետազոտության մեթոդաբանության ուղղությամբ վերապատրաստումը հարցված ուսանողների 11–15%-ը համարել են քիչ օգտակար: Անձնակազմի 13–20%-ը և ուսանողների 35–56%-ը հետազոտության մեթոդաբանության ուղղությամբ վերապատրաստումը համարել են օգտակար, իսկ համապատասխանաբար՝ 80–88%-ը և 33–50%-ը՝ շատ օգտակար:

Վերապատրաստման ուղղություններին առնչվող արցերի տեսանկյունից առավել նպատակահարմար է արժանահավատ դիտարկել ՈԱ գործընթացներում փորձառություն ունեցող ուսանողների պատասխանները, քանի որ վերջիններն ի տարբերություն անձնակազմի ներկայացուցիչներից (ովքեր դիտարկվող հարցերի գնահատման փորձառություն կարող են ստանալ նաև ոչ ՈԱ գործընթացներում, մասնավորապես, գիտական հետազոտություններում), միայն ՈԱ գործընթացին մասնակցության պարագայում են գործնականում կարողանում գնահատել իրենց արդյունավետ գործունեությանը խոչընդոտող գործոնները:

Ըստ այդմ կարելի է եզրակացնել, որ վերապատրաստման 5 առաջարկվող ուղղություններն էլ հարցվողների տեսանկյունից կարևոր են համարվել, սակայն դրանց կարևորման աստիճանի տեսանկյունից վերջինները կարելի է վարկանիշավորել հետևյալ հաջորդականությամբ՝

ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ՏԵՍԱՆԿՑՈՒՆԻՑ

- 1 Ներքին և արտաքին ՈԱ դերի և ֆունկցիաների ուղղությամբ վերապատրաստում
- Հաշվետվություն գրելու կարողությունների ուղղությամբ վերապատրաստում
- Հետազոտության մեթոդաբանության ուղղությամբ վերապատրաստում
- 2 Լավագույն փորձի բնութագրման ուղղությամբ վերապատրաստում
- 3 Օրենսդրության ուղղությամբ վերապատրաստում

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՏԵՍԱՆԿՑՈՒՆԻՑ

- 4 Ներքին և արտաքին ՈԱ դերի և ֆունկցիաների ուղղությամբ վերապատրաստում
- Հետազոտության մեթոդաբանության ուղղությամբ վերապատրաստում
- 5 Հաշվետվություն գրելու կարողությունների ուղղությամբ վերապատրաստում
- 6 Օրենսդրության ուղղությամբ վերապատրաստում
- 7 Լավագույն փորձի բնութագրման ուղղությամբ վերապատրաստում

National University of Architecture and Construction of Armenia (hereinafter NUACA):
Students' Survey Analysis

Ms. Irina Vanyan, Associate Professor, Ph.D in Economics
irinavanyan@gmail.com

COMMENTS

ԾՇՀԱՀ-ը ուսանողներին ուղղված հետազոտությունն իրականացվել է թիմի կողմից համաձայն Մասերատայի համալսարանի կողմից տրամադրված մեթոդաբանության. ԾՇՀԱՀ աշխատանքային թիմի անվանացանկը ստորև.

Հովհաննիսյան Վարազդատ, Ph.D in Engineering

Իրինա Վանյան, Տնտեսագիտ. Գիտությունների թեկնածու

Մարգարյան Գառնիկ, միջազգային ծրագրերի բաժնի աշխատակից

Սարգսյան Թագուհի, մագիստրատուրայի ուսանող

Պողոսյան Հայկազ, բակալավրիատի ուսանող

Հետազոտությունն ուղղված է բարձրագույն կրթության ներքին ՈԱ ին մասնավորապես ՈԱ-ում ուսանողների ներգրավվածության խնդիրներին:

Հետազոտության արդյունքները ներկայացված են

Հարացարգրույցի արդյունքերի տվյալների տեսքով (Excel sheet)

Հետազոտության արդյունքների վերլուծությունում (Narrative)

Տեքստային հատվածը ներկայացված է հետևյալ ներքոնշյալ կառուցվածով.

NUACA հարցված ուսանողների ընտրանք:

Արդյունավետ գործողությունների ուսանողականություն ՈԱ համակազմ ստեղծելու հարցադրումներ:

Ուսանողներին ուսումնական գործընթացի գնահատման փորձառության վերաբերող հարցեր:

Ուսանողների տեսակետները ներքին ՈԱ խնդիրների նկատմամբ:

Ուսանողների թրեյնինգներ ներքին ՈԱ- ի նպատակով հմտությունների ձեռավորման համար:

Եզրակացություն:

ԾՇՀԱՀ-ի հարցված ուսանողների ընտրանք

Հարցված ուսանողների ընտրանքը կազմվել է NUACA ի չորս ֆակուլտետներից ընտրելով ուսանողներ: Հարցված ուսանողների ընտրանքը կազմում են հետևյալ ֆակուլտետներից պատահականորեն ընտրված 51 ուսանողներ՝

Համակարգչային տեխնոլոգիա և կառավարում – 24 ուսանող (47%)

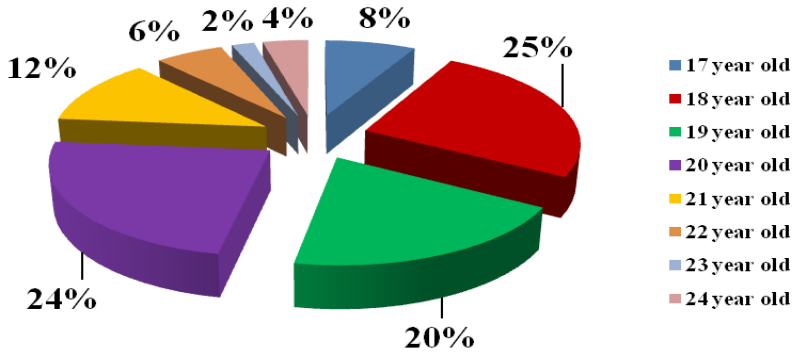
ճարտարապետություն – 15 ուսանող (29%)

Հինարարություն – 7 ուսանող (14%)

տնտեսագիտություն և հաշվապահություն – 5 ուսանող (10%)

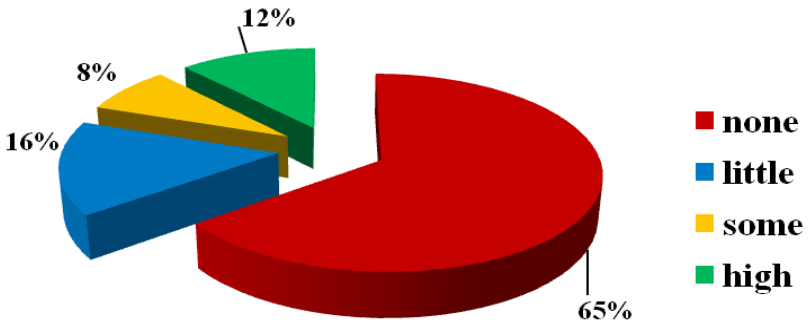
21 ուսանող (41%) իզական սեռ և 30 ուսանող (59%) արական սեռի ուսանողներ ներառված են եղել ընտրաքանում 51 ուսանողների շրջանակներում: Հարցվածների մեծամասնությունը բակալավրիատի ուսանողներ են (78%), մասնավորապես նրանցից 42% առաջին կուրսի ուսանողներ, 18% - 2^{-ը} երկրորդ և 40%-ը - երրորդ: Ուսանողների տարիքային շեմը 17 ից 24 տարեկանն է: Նրանց մեծամասնությունը 18 տարեկան (25%), 19 տարեկան (20%) և 20 տարեկան (24%) (գծ.1).

Նկ 69 Գծապատկեր 1. Հարցման մասնակից NUACA ուսանողների տարիքային բաշխումը ըստ համամասնության

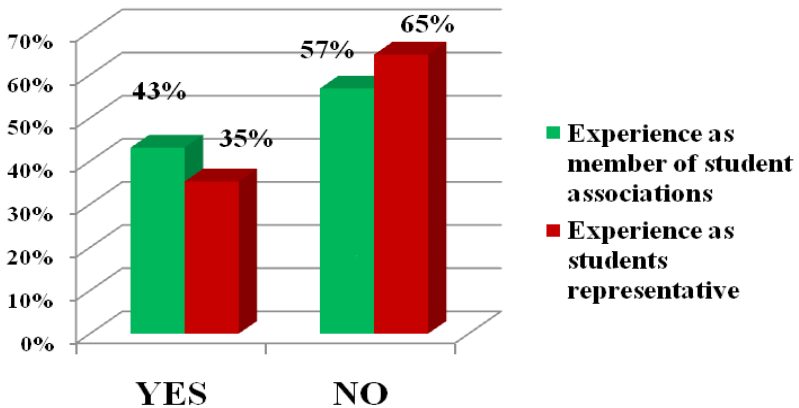

Հարցվածների մեծամասնությունը (65%) նշում են, որ չեն ունեցել փորձառություն որակի ապահովման գործընթացներում (Գծ.2). Հարցված ուսանողների 57% և 65% նշում են, որ նրանք չունեն փորձառություն որպես ուսանողական միությունների անդամներ և ներկայացուցիչներ (գծ.3)

Նկ 70 Ուսանողների փորձառությունը որակի ապահովման գործընթացներում (տոկոս).

Նկ 71 Ուսանողների փորձառությունը որպես ուսանողական միությունների անդամներ և ներկայացուցիչներ (տոկոս)։

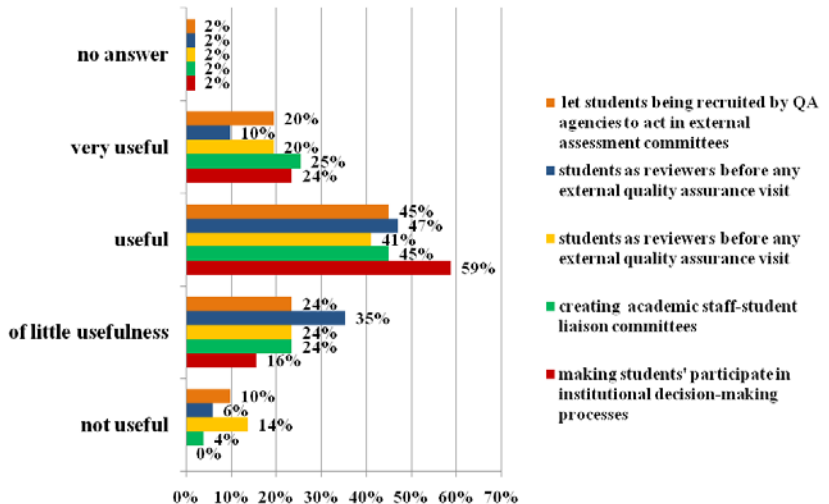
ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԵՆՏՐՈՆ ՈԱ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՌՆՁՎՈՂ ԱՍՊԵԿՏՆԵՐ

Այն հարցի պատասխաները, թե որ գործողություններն ավելի արդյունավետ կլինեն հաջողված ուսանողականություն ՈԱ համակարգի հասնելու համար, հնարավորություն են տալիս բացահայտել ուսանողների կարծիքն ուսանողականություն ՈԱ համակարգի ստեղծման մասին։ Գնահատվել են ներքոհիշյալ մոտեցումները, որոնց գնահատումը կատարվել է չորս գնահատողական հասկացությունների միջոցով (0=անօգտակար, 1=քիչ օգտակար, 2=օգտակար, 3=շատ օգտակար)։

- ❖ Ուսանողներին դարձնել ինստիտուցիոնալ որոշումների ընդունման մասնակիցներ՝ ստեղծելով գիտական ուսանողական անձնակազմ,
- ❖ Ներառել ուսանողներին որպես փորձագետներ նախքան արտաքին որակի ապահովման մասնագիտներին այցը,
- ❖ Թույլ տալ ուսանողներին ակտիվ մասնակցություն ունենալ արտաքին աուդիտին,
- ❖ Թույլ տալ ՈԱ գործակալներին հավաքագրել ուսանողներ, որոնք կմասնակցեն արտաքին գնահատման հանձնաժողովներում։

Արդյունքները ներկայացված են գծապատկեր 4-րդում.

Նկ 72 Ուսանողների կարծիքը ուսանողականորոն ՈԱ համակարգ ստեղծելու ,անօգտակար գործողությունների և ստանդարտների վերաբերյալ

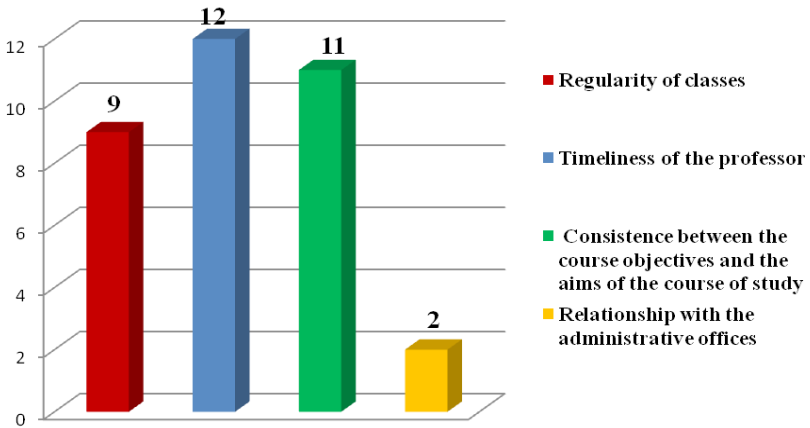

Գծապատկեր 4-րդում ակներև է, որ ուսանողների մեծամասնությունը թվարկված բոլոր գործողությունները օգտակար կամ շատ օգտակար են համարում ուսանողականորոն ՈԱ համակարգ ստեղծելու համար: Նկատելի է, որ հարցվածների 59% և 24% նշում է, որ ուսանողներին դարձնել ինստիտուցիոնալ որոշումների կայացման ակտիվ մասնակից շատ օգտակար է:

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ

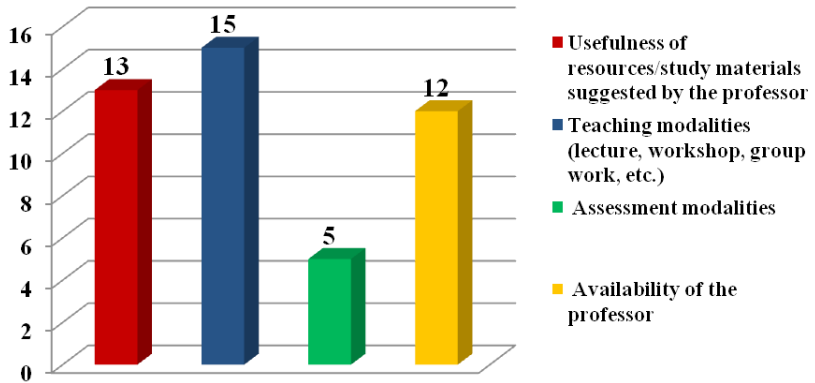
Հետազոտության արդյունքները ցույց են տալիս որ հարցվածների 61% և 59% բացասական պատասխան են տվել այն հարցին, թե երբևէ ունեցել են հնարավորություն գնահատելու դասընթացի կազմակերպման որակը: (գծ.5).

Նկ 73 Ուսանողների գնահատականները դասընթացների կազմակերպման վերաբերյալ ներքոհիշյալ կետերի համատեքստում

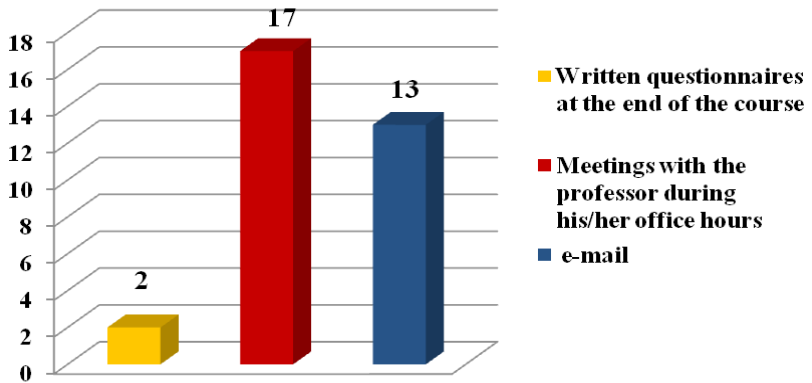

- Հարցված ուսանողների պատասխաններում դրական պատասխասաններ են նշվել այն հարցի շրջանակներում, թե արդյոք հնարավորություն ունեցել են երբևէ գնահատելու դասընթացում կիրառվող ուսուցման մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև դասախոսների հասանելիությունը և առարկայի գնահատումը (Գծ.6):
- Այն հարցին, թե ուսանողները երբևէ ունեցել են հնարավորություն անդրադառնալու դասախոսների հետ ունեցած հարաբերությունների քննադատական կողմերին, հարցվածների 51%-ը տվել է բացասական պատասխան և 47%-ը՝ դրական: Ուսանողների մեծամասնությունը, որոնք տվել էին դրական պատասխաններ, նշել են, որ հանրավորություն են ունեցել քննարկել դասախոսների հետ հարաբերությունները նրանց աշխատանքային ժամերին (Գծ.7):.

Նկ 74 Ուսանողների գնահատականը կրթական / դիդակտիկ մեթոդաբանության որակին առնչվող հարցերի վերաբերյալ (տոկոսային համամասնություն)։

Նկ 75 Ուսանողների համար ստեղծված հնարավորությունն բացահայտելու դասախոսների հետ փոխհարաբերություններում քննադատական կողմերը (տոկոսային համամասնություն)։

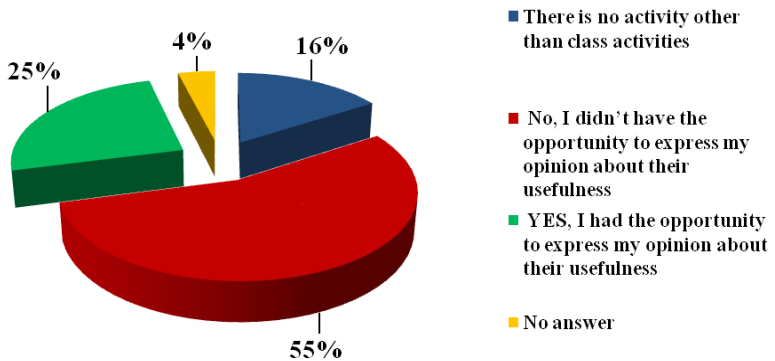

Ուսանողների կարծիքների բաշխվածությունը ներքոնշյալ հարցի վերաբերյալ արտացոլված է Նկար 8-ում։

«Արդյո՞ք Ձեր համալսարանը առաջարկում է արտալսարանային այլ միջոցառումներ և արդյո՞ք հնարավորություն ունեցել եք Ձեր կարծիքը հայտնելու դրանց օգտակարության վերաբերյալ»:

Ինչպես երևում է Հարցվածների մեծամասնությունը (55%) նշել է, որ նման հնարավորություն չի ունեցել:

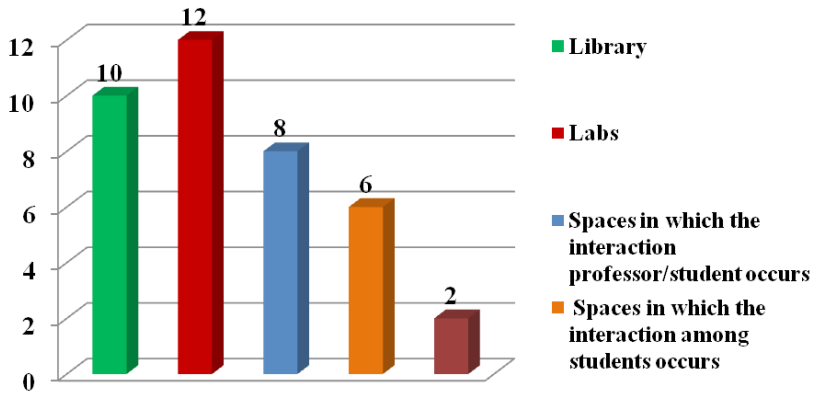
Նկ 76 Ուսանողների կարծիքների բաշխվածությունը «Արդյո՞ք Ձեր համալսարանը առաջարկում է արտալսարանային այլ միջոցառումներ և արդյո՞ք հնարավորություն ունեցել եք Ձեր կարծիքը հայտնելու դրանց օգտակարության վերաբերյալ» հարցին (տոկոսային համամասնություն).

Հարցվածների 65%-ը բացասական է պատասխանել նաև հետևյալ հարցին.

«Կարծում եք երբևէ հնարավորություն ունեցել եք գնահատելու Ուսուցման գործընթացի որակը և համապատասխանությունը»: Ի հավելումն, դրական պատասխան տվածների մոտ 35%-ը նշել է, որ միայն հնարավորություն է ունեցել գնահատելու լաբորատորիաները և գրադարանները (Նկ.9):

Նկ 77 Ուսանողների հնարավորությունը գնահատելու Ուսումնական գործընթացի միջավայրը (քանի անգամ է մատնանշվել):

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ ԻՐԵՆԾ ՆԵՐՔԻՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ

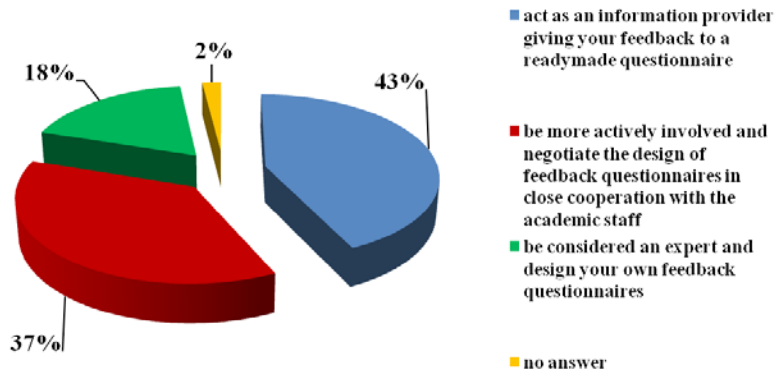
Հետազոտության Հարցաթերթը պարունակում է հարցեր, որոնք ուղղված են բացահայտելու ուսանողների տեսակետը այն մասին, թե ինչպես են նրանք տեսնում իրենց մասնակցությունը ներքին Որակի Ապահովման գործընթացներում:

Մեծամասամբ ուսանողների մասնակցությունը ներքին ՈԱ գործընթացներում հաճախ ենթադրում է հարցաշարի լրացում յուրաքանչյուր դասընթացի ավարտին: Հետազոտության ընթացքում ուսանողներին հղվել է հետևյալ հարցը. «Ո՞ր միջոցը/տեսակն եք ավելի նպատակահարմար գտնում»:

Ուսանողների նախապատվությունները տրված հարցի վերաբերյալ ներկայացված են Նկ. 10-ում:

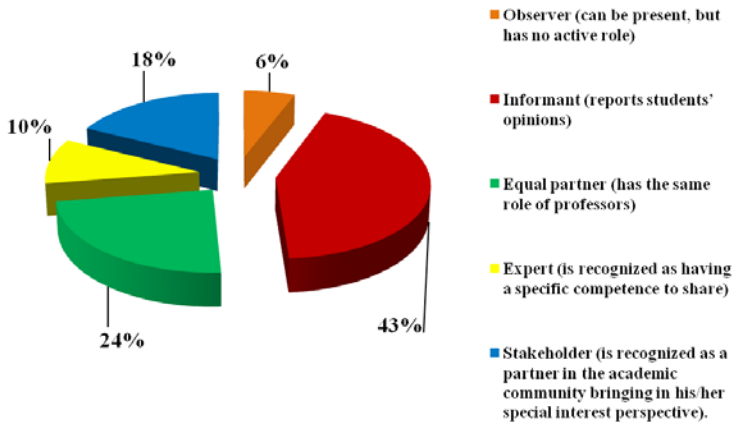
Աղյուսակից երևում է, որ 43%-ը նախընտրում է հանդես գալ որպես տեղեկատվության տրամադրող իրենց կարծիքը հայտնելով արդեն իսկ պատրաստ հարցաշարին, իսկ 37%-ը գտնում է, որ պետք է ավելի ակտիվորեն ներգրավված լինել հարցաշարերի կազմման գործընթացում : Մինչդեռ 18%-ը նշել է, որ նրանք պետք է հանդես գան որպես փորձագետ և կազմեն սեփական հարցաշար: (Նկ.10).

Նկ 78 Ուսանողների կողմից առաջարկած տարբերակներ իրենց՝ ներքին ՈԱ գործընթացներում մասնակցելու վերաբերյալ (տոկոսային հարաբերակցություն)

Ուսանողներին տրված հետևյալ հարցը, թե «Ի՞նչ դեր պետք է ստանձնեն ուսանողները ՈԱ փորձագետների հանձնաժողովում՝ որպես որոշում կայացողներ» նպատակ ուներ ուրվագծել նախնական պատկերը այդ հարցի շուրջ: Այս հարցի վերաբերյալ պատասխանները ներկայացված է Նկ 11-ում: Ինչպես երևում է 43%-ը ուսանողների դերը տեսնում է որպես իրազեկող, մարդ ով հայտնում է ուսանողների կարծիքը: 24%-ը ուսանողին տեսնում է՝ որպես ստանձնելով դասախոսի հետ միևնույն հավասար դերը:

«Ի՞նչ դեր պետք է ստանձնեն ուսանողները ՈԱ փորձագետների հանձնաժողովում որպես որոշում կայացողներ» (տոկոսային հարաբերակցությամբ)

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ՝ ՈՒՂՂՎԱԾ ՆԵՐՔԻՆ ՈԱ
ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐՈՒՄ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ` ՊԱՏՇԱՃ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԵՆՈՒՄ
ԲԵՐՄԱՆԸ

Մեծամասնությունը (73%) նշում է, որ ուսանողները պետք է վերապատրաստվեն ներքին ՈԱ գործընթացներում պատշաճ հմտությունների ձեռք բերելու համար, որպեսզի ի վիճակի լինեն մասնակցելու ՈԱ գործընթացների կազմմանը, պլանավորմանը և գնահատմանը՝ որպես Փորձագետների հանձնաժողովի անդամ:

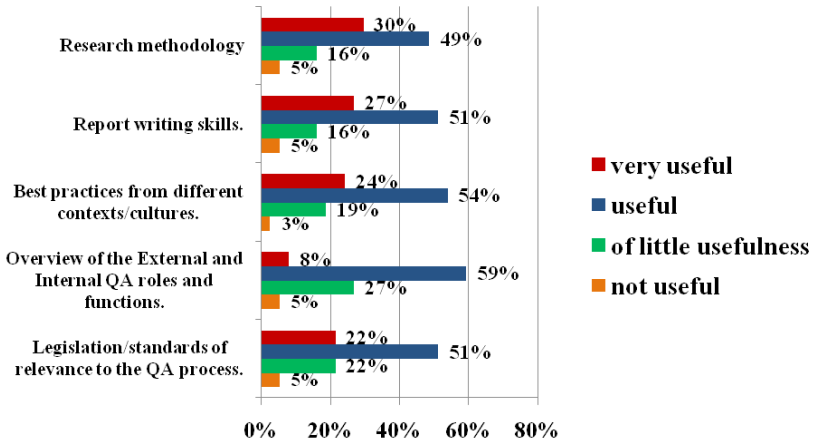
«Ո՞ր թեմաներին պետք է անդրադառնալ ՈԱ վերապատրաստման դասընթացներին»: Այս հարցադրումը հնարավորություն տվեց պարզելու ուսանողների տեսանկյունից կարևոր համարվող հարցերը: Նախատեսվելիք վերապատրաստման շրջանակներում ներքոնշյալ թեմաների օգտակարությունը առաջադրվել են ուսանողների կողմից 4 սանդղակային համակարգով (0=ոչ օգտակար, 1=քիչ օգտակար, 2=օգտակար, 3=շատ օգտակար):

- ՈԱ գործընթացի համապատասխանությունը չափանիշներին:
- Ծանոթացում ՈԱ ներքին և արտաքին դերերին և գործառույթներին:
- Տարբեր մշակույթների լավագույն փորձ:
- Հոգված գրելու հմտություններ:

- Հետազոտության մեթոդաբանություն (օր.՝ տվյալների հավաքագրման տեխնոլոգիաներ, տվյալների վերլուծություն, այլն.):

Գնահատման այս արդյունքները ներկայացված են Նկար 12-ում:

Նկ 80 Ուսանողների կարծիքով վերապատրաստման թեմաների օգտակարությունը (տոկոսային հարաբերակցություն):

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հետազոտությունը հանգեցրեց հետևյալ եզրակացությունների.

- 1 Հարցվածների մեծ մասը (65%) նշեցին, որ ՈԱ գործընթացներում որևէ դեր չեն ունեցել:
- 2 Հարցված ուսանողների 59% և 24%-ը կարծում են, որ ուսանողների, մասնակցությունը Ինստիտուցիոնալ որոշումների կայացման գործընթացում համապատասխանաբար օգտակար է և շատ օգտակար:
- 3 Ուսանողների 61% և 59%-ը բացասական է պատասխանել հետևյալ հարցերին.«Երբևէ հնարավորություն ունեցե՞լ եք գնահատելու դասընթացի կազմակերպման որակը» և «Երբևէ հնարավորություն ունեցե՞լ եք գնահատելու դասընթացում կիրառվող կրթական/դիդակտիկ մեթոդաբանության որակը»:

- 4 43%-ը նախընտրում է հանդես գալ որպես տեղեկատվության տրամադրող՝ իրենց կարծիքը հայտնելով արդեն իսկ պատրաստ հարցաշարի, իսկ 37%-ը գտնում է, որ պետք է ավելի ակտիվորեն ներգրավված լինել հարցաշարերի կազմման գործընթացում: 18%-ը նշել է, որ նրանք պետք է հանդես գան որպես փորձագետ և կազմեն սեփական հարցաշար:
- 5 43%-ը ուսանողների դերը տեսնում է որպես իրազեկող, մարդ ով հայտնում է ուսանողների կարծիքը: 24%-ը ուսանողին տեսնում է՝ որպես ստանձնելով դասախոսի հետ միևնույն հավասար դերը:
- 6 Մեծամասնությունը (73%) նշում է, որ ուսանողները պետք է վերապատրաստվեն ներքին ՈԱ գործընթացներում պատշաճ հմտությունների ձեռք բերելու համար, որպեսզի ի վիճակի լինեն մասնակցելու ՈԱ գործընթացների կազմմանը, պլանավորմանը և գնահատմանը՝ որպես Փորձագետների հանձնաժողովի անդամ:

ESPAQ ծրագրը միտված է Հայաստանի բարձրագույն կրթության ոլորտում առկա հիմնական մարտահրավերներից մեկին՝ կրթության մատուցման որակի և վերջնարդյունքների ապահովմանը, որի շրջանակներում փորձ է արվում ներգրավել ուսանողներին որակի ապահովման գործընթացներում և հարստացնել նրանց ուսումնական փորձը: Ծրագրի կոնսորցիումի անդամների կողմից նախատեսվում է ուսումնասիրել տարբեր մակարդակներում որակի ապահովմանը ուսանողների մասնակցության համար առկա մոտիվացիան և խոչընդոտները: Ծրագիրը նպատակ ունի բարելավելու ներգրավվածության ներկա պայմանները՝ բարձրացնելով ակադեմիական միջավայրում ուսանողների մասնակցության կարևորության վերաբերյալ իրազեկվածության մակարդակը, ապահովելով կարողությունների ձևավորումը և ներկայացնելով օրենսդրության/բուհի գործունեության կարգավորման մեջ համապատասխան փոփոխությունների համար առաջարկություններ: